

KRALJEVINA

JUGOSLAVIJA

SLUŽBENI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVINE

27. kos.

V LJUBLJANI, dne 27. septembra 1930.

Letnik I.

VSEBINA:

170. Zakon o železnicah javnega prometa.
171. Zakon o carinskih ugodnostih za hotelsko industrijo.
172. Zakon o svetovni poštni konvenciji, sklenjeni v Londonu dne 28. junija 1929. med kraljevino Jugoslavijo in ostalimi državami, člani svetovne poštne zveze.
173. Uredba o sprejemanju v službo in opravljanju izpitov uradnikov ministrstva za zunanje posle.

174. Uredba o ocenjevanju uslužbencev ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.
175. Uredba o osnovanju sodišč za mlajše maloletnike.
176. Naredba ministra pravde z dne 5. maja 1930., št. 43.641.
Razne objave iz »Službenih novin«.

Zakoni in kraljevske uredbe.

170.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije,
prepisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra
za promet in po zaslišanju Našega ministrskega sveta

Zakon

o železnicah javnega prometa *

I. del.

Splošne določbe.

§ 1.

Ta zakon velja za vse železnice v kraljevini Jugoslaviji, ki služijo javnemu prometu, izvzemši male železnice.

§ 2.

Nadzorstveno oblast v smislu zakona vrši nad vsemi železnicami minister za promet.

Minister za promet bo predpisal s pravilnikom izvajanje tega nadzora.

§ 3.

Železnice so bodisi državne ali nedržavne — koncesionirane. Tako ene kot druge so lahko v državni ali nedržavni eksploataciji.

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 19. julija 1930., št. 162/LXI.

§ 4.

Gradnja novih prog državnih železnic se odobrava zakonodajnim potom, izvaja pa se po predpisih tega zakona.

§ 5.

Koncesije za gradnjo in eksploatacijo nedržavnih železnic splošnega značaja se izdajajo zakonodajnim potom.

Koncesije za gradnjo in eksploatacijo nedržavnih železnic ožjega lokalnega značaja izdaja minister za promet v sporazumu z ostalimi pristojnimi ministri v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.

§ 6.

Minister za gradbe in minister za promet bosta izdala uredbo o splošnih pogojih in načinu izdajanja predkoncesij, koncesij in odobrenja za gradnjo.

§ 7.

Določbe za nove gradnje veljajo tudi za večja predrugačenja obstoječih železniških zgradb.

§ 8.

Gradnja in eksploatacija koncesioniranih železnic se mora vršiti pod nadzorstvom pristojne državne oblasti.

§ 9.

Vse železnice javnega prometa se bodo postopoma uredile po predpisih tega zakona.

Za izvedbo tega sme minister za promet določiti roke.

§ 10.

Zveze malih železnic (mestnih, cestnih, žičnih in podobnih železnic) z ostalimi železnicami, na katere se nanaša ta zakon, kakor tudi vzajemni prehod vozil odobrava minister za promet.

§ 11.

Za časa vojne in ob drugih izrednih prilikah sme minister za promet dovoljevati izjeme glede posameznih železniških zgradb, vozil ali vrst vlakov

§ 12.

Nobena železniška proga se ne sme izročiti javnemu prometu, dokler se predhodno potom tehnično-policijskega ogleda ne ugotovi:

1. da so proga in njene zgradbe izdelane po odobrenem načrtu ter sposobne za reden in varen promet;
2. da je proga preskrbljena s potrebnimi voznimi sredstvi in ostalimi potrebnimi napravami, ki morajo biti v dobrem stanju in zadostni količini;
3. da je zadostno preskrbljena s potrebnimi sredstvi za preprečevanje nezgod, hitro pomoč in reševanje;
4. da razpolaga z zadostnim številom kvalificiranega osebja; in
5. da so objavljene tarife in vozni red.

O tehnično-policijskem ogledu se mora sestaviti zapisnik, ki se predlaga ministru za promet. Minister za promet izda odlok, da se proga izroči javnemu prometu, če so izpolnjeni zgoraj naštetih pogoji.

§ 13.

Proga in vse njene zgradbe se morajo vzdrževati v takem stanju, da se lahko vozi z največjo dopustno bržino brez opasnosti za varnost prometa.

§ 14.

Vsaka železniška uprava mora stalno razpolagati z zadostnim številom kvalificiranega osebja, preskrbljenega s predpisanimi sredstvi za vršenje službe.

§ 15.

Dolžnosti in pravice uslužbencev, zaposlenih pri železnicah, ki jih ne eksploatira država, morajo biti urejene s posebnimi predpisi. Minister za promet odobrava predpise o dolžnostih in pravicah tudi onih uslužbencev, ki so zaposleni pri nedržavnih železnicah. V teh predpisih mora biti predvideno vzdrževanje discipline med osebjem, kaznovanje osebja pa se mora prilagoditi tozadevnim predpisom zakona o državnem prometnem osebju.

§ 16.

Pod kakšnimi pogoji se prevažajo potniki in blago, predpisujejo Uredba o prevozu potnikov in blaga in tozadevne mednarodne konvencije.

§ 17.

Železniške uprave so odgovorne po zakonih in uredbah za škodo, prizadeto ljudem in stvarjem.

§ 18.

Vsako nedržavno železniško podjetje mora imeti odgovorno upravo, ki vodi eksploatacijo. Imena članov uprave se morajo javiti ministru za promet.

§ 19.

Železniška podjetja, ki niso v državni eksploataciji, morajo voditi točne in jasne račune o vsaki službeni vr-

sti, po preteku poslovnega leta pa morajo predložiti ministru za promet bilanco z računom o dobičkih in zgubah.

Železniško podjetje mora v vsaki dobi dovoliti pregled teh računov ter vseh ostalih spisov in knjig v to pooblaščenemu organu ministrstva za promet. Temu se morajo dati vsa potrebna pojasnila in izvodi računov, ki bi jih zahteval.

Vsako železniško podjetje mora v smislu obstoječih predpisov ali po odredbi redno pošiljati ministrstvu za promet statistične podatke.

§ 20.

Vsaka železnica mora prevažati državno pošto.

Če ni v zakonu o koncesiji predpisano, pod kakšnimi pogoji se mora prevažati državno pošto, se bodo določili pogoji za prevoz sporazumno z državno pošto in železnico. Tak sporazum odobrava minister za promet.

Če ne pride do sporazuma, odloči minister za promet, upoštevajoč železniške prevozne cene.

Pogoje za prevoz državne pošte po državnih železnicah predpisuje minister za promet v sporazumu z ministrom za gradbe. Kot osnova za sporazum naj služijo železniške prevozne cene.

§ 21.

Za časa pripravljenosti, mobilizacije in vojne bodo te železnice z vsem svojim osebjem služile v prvi vrsti vojaškim potrebam in tedaj se smejo v ta namen po potrebi postaviti pod upravo ministrstva za vojsko in mornarico, ki jih sme bodisi popolnoma, bodisi deloma uporabljati v vojaške namene ali pa njih obratovanje ustaviti.

Železnice v zasebni eksploataciji preidejo, v kolikor državne ne zadostujejo za vojaške namene za časa pripravljenosti, mobilizacije ali vojne, brez slehernih formalnosti v državno eksploatacijo, ki se vrši na račun ministrstva za vojsko in mornarico.

Natančnejše odredbe o tem uporabljanju železnic za vojaške vojne potrebe se bodo predpisale z uredbo ministrstva za vojsko in mornarico in ministrstva za promet.

§ 25.

Vsaka železnica je dolžna prevažati vojaške osebe in vojaške pošiljke po vojaški tarifi in po predpisih za vojaško-železniške prevoze.

II. del.

Proga in njene zgradbe.

§ 23.

Železniške proge se delijo na glavne in stranske.

Katere so glavne in katere stranske, določa minister za promet.

§ 24.

Tiri in mostovi morajo biti v takem stanju, da morejo z gotovostjo izdržati osni pritisk vozil, določenih za to progo.

§ 25.

Na odprti progi in na glavnih prehodnih tirih morajo biti sledeči najmanjši polumeri:

1. pri glavnih progah 300 m, po odobrenju ministrstva za promet pa tudi manjši od 180 m;

2. pri stranskih progah 180 m.

Najmanjše polumere o lokih pri ozkotirnih progah določa minister za gradbe v sporazumu z ministrom za promet.

Na odprti progi in na glavnih prehodnih tirih morajo biti med premo in krivino prehodnice.

Nasprotni loki na odprti progi in tekočih tirih se vežejo s premo, katere dolžina se bo predpisala s tehničnimi pogoji. Isto velja tudi za krivine iste smeri.

§ 26.

Merodajni nagib na odprti progi praviloma ne sme biti večji: na glavnih progah od 12.5‰ , na stranskih progah 20‰ , na ozkotirnih pa 25‰ .

Minister za promet sme odobriti na odprti progi uporabo večjega nagiba in sicer na normalnih progah do 25‰ , na ozkotirnih do 30‰ .

§ 27.

Nagib postajnih tirov, razen tira za odbijanje, ne sme biti večji od 2.5‰ . Isto velja za tire, na katerih imajo stati vozovi brez lokomotive. Izjeme na novih progah odobrava minister za gradbe v sporazumu z ministrom za promet, pri obstoječih progah pa minister za promet.

§ 28.

Širina tira, merjena v premi in pravokotno na os tira pri normalnih progah znaša 1.435, pri ozkotirnih pa 0.76 m.

V krivinah se tir razširja po tozadevnih predpisih:

§ 29.

Obe nasproti ležeči točki gornjega roba pri tiru v premi, morajo biti v isti višini, izvzemši pri prehodih v loke.

V krivinah se mora izvesti potrebno dviganje po tozadevnih tehničnih predpisih.

Spremembo nagiba na odprti progi in na tekočih tirih je treba zaokrožiti po tozadevnih predpisih.

§ 30.

Pri vseh progah se mora pustiti svoboden prostor (profil) po prilogah 1 in 2.

Razširjeje svetlobnega profila v krivinah predpisuje minister za promet.

§ 31.

Svetlobni profil za predore in mostove na normalnih in ozkotirnih progah predpisuje minister za promet.

§ 32.

Pri tirih z razširjenjem se meri širina svetlobnega profila od sredine tira. V krivinah in prehodih za previšenje se je treba ozirati na spremenjeno lego svetlobnega profila vsled povišenja.

§ 33.

Pri novih normalnih dvotirnih progah mora znašati razdalja tirov od osi do osi na odprti progi najmanj 3.80 m, pri paralelnih progah pa najmanj 4.00 m. Pri obstoječih dvotirnih progah ne sme znašati razdalja tirov

manj nego 3.50 m. V krivinah je treba povečati to razdaljo primerno povečanju širine svetlobnega profila v § 30. odst. 2.

Na postajah mora znašati razdalja tirov izvzemši prekladalne tire najmanj 4.50 m. Pri novih gradnjah mora znašati ta razdalja najmanj 4.75 m.

§ 34.

Križanje dveh prog, ki služijo javnemu prometu, v višini (nivoju) tira se ne sme dopustiti izven uvoznih ščitnih signalov postaje odnosno odcepne postaje. Za križanje takih prog v notranjosti signalov je potrebno odobrenje ministrstva za promet.

Križanje proge, ki služi javnemu prometu, in proge, ki ne služi javnemu prometu, v višini tira, sme minister za promet odobriti tudi izven uvoznega signala postaje odnosno odcepne postaje.

§ 35.

Vodne postaje morajo biti v taki razdalji in s tako kapaciteto, kakor ju bo predpisal minister za promet.

Napajalniki s premičnim žlebom morajo biti prekrbljeni s signalom, ki kaže povprečno lego žleba v temi.

Te odredbe veljajo tudi za proge, na katerih ni prometa s parnimi lokomotivami.

§ 36.

Sheme obtežitev za statično preračunjenje mostov prepiše minister za promet s pravilnikom.

§ 37.

Vsaka proga mora biti označena s hektometerskimi in kilometerskimi znaki.

Velikost in dolgot nagibov proge je treba označiti z vzponskimi tablami.

Na stranskih progah ni treba označiti nagibov izpod 2.5‰ .

§ 38.

Kje je treba med železnico in njeno neposredno okolico postaviti ograje in v kakšni izmeri, o tem odloča minister za promet.

Ob poteh, ki gredo neposredno poleg železnice v isti višini ali nad njo, je treba postaviti zaščitne ograje. Gradnja in vzdrževanje zaščitne ograje pade v breme onega, ki pozneje izdeluje svojo pot.

§ 39.

Prehodov poti čez glavne proge v višini tira se je treba izogibati s speljavo poti pod ali nad progo.

Prehodi čez železnico v višini tira morajo biti označeni s svarilnimi tablami.

Zapornice se morajo postaviti pri prehodih poti povsod, kjer to zahtevajo interesi varnosti prometa. Minister za promet odreja mesta, na katerih se morajo postaviti zapornice. Postavljanje in ukinitenje zapornic se mora objaviti v »Službenih novinah«. Z odobrenjem ministra za promet se smejo zapornice zamenjati z drugimi primernimi sredstvi (svetlobnimi signali itd.) za zavarovanje prehodov v višini tira.

Kateri potni prehodi bodo ponoči razsvetljeni, odreja oblastno ravnanje.

Če se del poti v dolžini 25 m levo in desno od srede tira, odnosno od sredine skrajnih tirov ne more videti iz vlaka iz razdalje 500 m (na stranskih in ozkotirnih progah 200 m), se morajo v tej razdalji postaviti opozorilniki za strojevodjo.

§ 40.

Na glavnih progah z normalnim tirom, kjer se uporabljajo lokomotive s posebnim zalagovnikom, morajo imeti lokomotivske postaje napravo, na kateri se lahko obrne lokomotiva skupno zalagovnikom.

V koliko naj se uporablja ta predpis za stranske in ozkotirne proge, odreja minister za promet.

Prenosnice z znižanim tirom ali okretnice se dovoljujejo na glavnih tirih samo v končnikih.

§ 41.

Postaje (izogibališča) morajo biti zvezane medsebojno z brzojavno progo, z ostalimi mejami odsekov (bločnicami, vlakojavilnicami) in prožnimi čuvaji pa s telefonom.

Minister za promet določa količino brzojavnih prog in eventuelno potrebo telefonskih zvez postaj (izogibališč).

Železniške proge morajo imeti električno signalno ali druge naprave, s katerimi se obvešča progovno osebje in sosednje postaje o kretanju vlakov. Za stranske proge sme dovoliti minister za promet izjeme.

§ 42.

Signale predpisuje minister za promet s signalnim pravilnikom.

§ 43.

Postaje (izogibališča) na glavnih progah morajo imeti uvozne signale s prednjimi signali. Minister za promet odobrava izjeme za proge manjše važnosti.

Ako morajo imeti postaje (izogibališča) stranskih in ozkotirnih prog uvozne signale, odločuje minister za promet.

Uvozni signali se morajo tako napraviti, da jih posluhuje prometni uradnik osebno ali da se vrši to samo z njegovim sodelovanjem, če jih kdo drugi posluhuje.

Uvozni signali morajo imeti kontrolne naprave.

Na mejah prostornih odsekov morajo biti prostorni signali.

§ 44.

Premični mosti se morajo zaščititi s signali s tako medsebojno odvisnostjo, da se more postaviti signal na »prosto« samo tedaj, če je most zaprt in zaklenjen in da se most ne more odpreti tako dolgo, dokler stoji signal na »prosto«.

§ 45.

Križanja, odcepi in priključki tirov se morajo zaščititi s signali, ki morajo biti v taki medsebojni odvisnosti, da je mogoče postaviti istočasno samo v eni smeri signal na »prosto«. Minister za promet bo predpisal zavarovanje križišč proge javnega prometa s progo, ki ne služi javnemu prometu.

§ 46.

Kretnice na odprti progi morajo biti v zvezi s signali, ki jih ščitijo. Pri zaklenjenih kretnicah na stranskih in ozkotirnih progah sme minister za promet dovoliti izjeme podobnega zavarovanja.

Odcepi se smejo zaščititi z signali sosednega službenega kraja, če je kretnica odcepa v medsebojni odvisnosti s signali sosednjih službenih krajev.

Odvisnost kretnic od signalov mora biti take vrste, da se lahko postavijo signali na »prosto« samo tedaj, ako stojijo kretnice pravilno in so zavarovane in da se v času, dokler stoji signal na »prosto«, kretnica ne more prestaviti. Kretnice, ki se jih poslužuje iz daljave in preko katerih vozijo vlaki proti šilcu, je treba tako zavarovati, da se lega kretnic ne more spremeniti pod vlakom.

Na glavnih progah morajo biti kretnice tekočih tirov zavarovane.

§ 47.

Predsignale morajo še imeti tudi prostorni signali, signali pred premičnimi mosti in križišči, pred odcepi in priključki tirov. Minister za promet določa, kedar in kje morajo imeti izvozni in še drugi signali predsignale.

Glavni signali se postavljajo praviloma z desne strani ali nad sredino tira, na katerega se nanašajo, predsignali pa praviloma na desni strani. Signali sosednjih tirov se postavljajo na tak način, da ne zapeljejo strojevodje v zmoto.

§ 48.

Signali onih kretnic, čez katere prihajajo in odhajajo vlaki, kakor tudi onih, čez katere se ponoči pogosto manevrira, morajo imeti signale, ki se jih lahko razsvetljuje. Ostale kretnice smejo imeti signalne plošče, ki se lahko razsvetlijo, ali pa so lahko tudi brez signalnih plošč.

§ 49.

Na progah z velikim prometom morajo biti prostorni signali v medsebojni zvezi in v zvezi s signali sosednjih službenih mest.

Na glavnih progah z izredno velikim prometom bo predpisal minister za promet avtomatske naprave za zavarovanje prometa.

Minister za promet odloča, na katerih progah se bodo uporabljali predpisi tega paragrafa.

§ 50.

Med dvema vezanima tiroma se morajo postaviti ločnice. Razdalja tirov pri onem znaku mora znašati: pri progah normalnega tira najmanj 3-50 m, pri progah ozkega tira pa najmanj 3-15 m.

§ 51.

Postaje, na katerih se v večjem obsegu nakladajo živina ali vozna sredstva, morajo imeti stalne rampe. Večje tovarne postaje morajo imeti tovarne profile in mostne tehtnice.

§ 52.

Na postajah in postajališčih, ki služijo osebnemu prometu, se morajo postaviti imena teh krajev na tak način, da so potnikom zadostno vidna.

III. del.

Vozna sredstva.

§ 53.

Vozna sredstva morajo biti tako urejena in vzdrževana, da se lahko brez nevarnosti prevažajo z največjo hitrostjo, ki je dopuščena za dotično vozno sredstvo.

§ 54.

Vozila morajo v vsaki posameznosti odgovarjati profilu po prilogah 3. in 4., tako da se lahko neovirano vozi tudi na ovinkih. Vozila za mednarodni promet morajo odgovarjati pogojem, ki so predvideni za ta promet.

Odpiranje vrat potniških, poštnih in službenih vozov, ki so na vzdolžnih straneh, ne sme pri srednji legi vozila na ravnem tiru prekoračiti od strani meje profila za več ko 50 mm. Ostala odprta vrata takih vozov ne smejo pri srednji legi vozila na premem tiru sploh prekoračiti meje profila vozila.

Pri novozgrajenih vozilih se morajo odpirati vrata na znotraj.

§ 55.

Osovinski pritisk v mirnem stanju vozila pri obremenitvi ne sme biti večji od pritiska, ki je predpisan za dotično progo od ministra za promet.

Pri vozilih za mednarodni promet se morajo v pogledu pritiska izpolnjevati vsi pogoji, ki so predpisani za ta promet.

§ 56.

Togi razvor osov in kakor tudi gibnih podstavkov mora biti tak, da morejo vozila lahko zmagati ovinke najmanjšega dovoljenega polumera in da popolnoma odgovarjajo pogojem varnosti za dotično progo in tudi za največjo dovoljeno hitrost v soglasju s predpisanimi tehnično-policijskimi pogoji.

§ 57.

Osovine, kolesa in kolesni obroči, izdelani po tehnično-policijskih predpisih, ne smejo tekom uporabljanja prekoračiti meje uporabe, predvidene v teh predpisih.

§ 58.

Vozila morajo imeti na obeh straneh vlečne in odbojne naprave, opremljene z vzmetmi. Izjeme so dovoljene samo pri motornih vozovih. Dvoje ali troje vozil, ki so v pogonu stalno spojena, veljajo za eno vozilo.

Vozila morajo biti opremljena s prehodnim vlečnim drogom, izvzemši vozila, ki so zgrajena za posebne namene, in vozila ozkotirnih prog.

Spoj vozov mora biti dvojen, tako da pomožna sponka prične delovati tedaj, ko glavna prestane.

Vlečne in odbojne naprave morajo glede razvora in dimenzij odgovarjati vsem pogojem varnosti za predpisano hitrost, obremenitev in ovinke v soglasju s tehnično-policijskimi predpisi.

§ 59.

Na prednjih staneh vsakega vozila mora biti na vsaki strani vlečnega droga svoboden prostor, da se spajanje lahko vrši brez nevarnosti za življenje. Mere tega svo-

bodnega prostora morajo biti predvidene v tehnično-policijskih predpisih.

§ 60.

Ročne zavore morajo biti tako urejene, da pričnejo delovati ob okretanju ročke v smeri premikanja kazalca na uri.

Sedeži zaviračev na novih normalnotirnih vozovih morajo imeti z vseh strani zaprte hišice za zavirače. Pri delovnih vozovih in vozovih, katerih zavore se uporabljajo samo pri premikanju, so dovoljeni odprti prostori za zavirače.

Ročne zavore za nove vozove, ki so določeni za proge z električnim vodom ali bodo tja določeni, morajo biti tako urejene, da je zavirač zadostno zavarovan proti nevarnosti kontakta z električnim tokom.

§ 61.

Lokomotive s tenderjem, tenderji in motorni vozovi morajo biti opremljeni z ročno zavoro in to tudi tedaj, če imajo druge naprave za zaviranje.

Lokomotive, motorni in potniški vozovi morajo biti opremljeni s samodelno zračno zavoro, vozila za mednarodni promet pa morajo odgovarjati vsem pogojem, predpisanim za samodelno zračno zaviranje za ta promet.

§ 62.

Novi vozovi, ki so opremljeni z zračno zavoro, morajo biti urejeni tudi za ročno zaviranje.

§ 63.

Parni kotli morajo imeti sledečo opremo:

1. dve napravi za napajanje kotla, ki sta neodvisni ena od druge in od katerih je vsaka posebej v stanju napolniti kotel s potrebno količino vode. Najmanj ena od teh naprav mora delovati tudi tedaj, ko lokomotiva ne vozi;

2. na vsakem koncu cevi za napajanje kotla mora biti postavljen zaklopnik za napajanje, ki samodelno zadržuje povratek vode ali pare iz kotla. Zaklopniki za napajanje morajo biti tako urejeni, da se lahko tudi z roko zaprejo, ali pa mora biti med kotlom in samodelnim zaklopnikom posebna naprava za zapiranje, ki se jo poslužuje z roko;

3. najmanj dve napravi za zanesljivo kazanje stanja višine vode v kotlu, ki morata biti medsebojno neodvisni. Vsaj ena iz teh naprav mora biti vodokazno steklo;

4. na vodokaznem steklu in na steni kotla morajo biti označbe za najnižje stanje vode, ki je dopuščeno. Najnižje stanje vode v kotlu mora biti 100 mm iznad najnižje točke stropa peči, ki ga dosega plamen;

5. dva varnostna zaklopnika, ki morata biti tako postavljena, da njuna obremenitev ne more prekoračiti dovoljenega maksimuma obratovalnega pritiska, ne da bi se pokvarila njuna svinčena zalivka ali kontrolni nastavek. Varnostni zaklopniki morajo biti tako izdelani, da jih para, ki uhaja, ne more zagnati stran, če je otvorena vsled naravnega pritiska v kotlu para zaklopnik;

6. premer zaklopnika za spuščanje pare pri normalnem obratovanju mora biti tako velik, da ne more parna napetost v kotlu niti en trenutek preseči $\frac{1}{10}$ atmosfer največje dovoljene napetosti;

7. en kotelni tlakomer, ki stalno kaže pritisk pare v kotlu in na katerem je z razločno rdečo črto označena meja največje napetosti, ki je dovoljena v tem kotlu;

8. ena naprava za priključenje kontrolnega tlakomera;

9. ena kovinasta ploščica z označbo največjega parnega nadpritiska, ki je dovoljen, z imenom graditelja kotla, tovarniško številko in letom gradnje. Ta ploščica mora biti na kotlu tako pritrjena, da je vidna tudi tedaj, ko ima kotel svojo oblogo.

Pri lokomotivah brez kurjave smejo nadzorstvene oblasti dovoliti izjeme od predpisov pod točkami 1—5. Vendar pa mora biti vsaj en varnostni zaklopnik, ki odgovarja predpisom v točki 5.

Pogonske naprave lokomotiv in motornih vozov, ki se premikajo s pomočjo plina ali tekočin, morajo imeti varnostni zaklopnik in biti opremljene s ploščicami, na katerih so zabeleženi največji pritisk, ki je dopuščen, ime tovarne in leto izročitve.

§ 64.

Lokomotive in motorni vozovi morajo imeti napis:

1. označbo lastnikov;
2. obratovalno številko ali ime;
3. ime tovarne, tovarniško številko in leto gradnje;
4. največjo hitrost, ki je dopuščena;
5. podatke o zadnjem pregledu in sicer posebej za kotel in posebej za ostali del vozila; in
6. vrsto zavore.

Tenderji morajo imeti napis:

1. obratovalno številko ali ime; in
2. ime tovarne, tovarniško številko in leto gradnje.

Poleg tega mora biti označena na tenderjih tudi prostornina vodne posode v kubičnih metrih in nakladalni prostor za premog v tonah

§ 65.

Lokomotiva in motorni vozovi morajo biti opremljeni s parno piščalko ali kako drugo napravo, sposobno za dajanje zvočnih signalov s sličnim učinkom.

Lokomotive in motorni vozovi morajo imeti spredaj in zadaj tirne čistilnike (odmetala).

Lokomotive in motorni vozovi, ki se kurijo s trdim gorivom, morajo biti opremljeni s pepelniki, ki se lahko zaprejo. Take lokomotive in motorni vozovi morajo imeti v dimniku iskrne mreže.

§ 66.

Odprtine za dovajanje vode pri tenderjih in lokomotivah s tenderjem morajo odgovarjati višini žleba odnosno napajalnikov, ki služijo na progi za napajanje z vodo

§ 67.

Vozila morajo biti opremljena in uravnovešena z nosilnimi vzmetmi.

§ 68.

Vhodna vrata potniških vozov morajo imeti naprave za zavarovanje zapiranja. Vhodna vrata na vzdolžnih straneh potniških vozov, ki se odpirajo na zunaj, morajo imeti dvojne naprave za zapiranje, od katerih deluje ena kot zápah. Pri novih vozovih se morajo naprave za zapiranje ob zapiranju vrat z udarcem same ob sebi dvakratno zapreti.

Vrata potniških vozov morajo biti z notranje strani opremljena z zaščitnimi napravami, ki varujejo pred zméčkanjem prstov.

Na oknih, ki se odpirajo, mora biti napisano svarilo, da je nevarno ven se nagibati.

Potniški vozovi morajo biti opremljeni z napravami za razsvetljavo, oni, ki se pozimi morajo kuriti, pa morajo imeti ogrevalne naprave.

§ 69.

Vsaj na eni izmed čelnih strani za to urejenih vozov morajo biti držaji za signale tako postavljeni, da so signali vidni bodisi s strani ali iznad strehe vozov.

Držaji morajo glede oblike, lege in dimenzij odgovarjati za to predpisanim pogojem.

Na vsakem vozu, ki je opremljen s signalnim držajem, morajo biti stopnice.

§ 70.

Na obeh vzdolžnih straneh vozov morajo biti napisi:

1. označba lastnika;
2. serija in redna številka;
3. lastna teža skupno z osovinami in vso opremo, ki je stalno na vozu;

4. na tovarnih in službenih vozovih tovarna teža;

5. razvor skrajnih osov in pri vozovih z gibnimi podstavki razmak okretnih čepov in osovinski razvor;

6. vrsto in način delovanja zračne zavore;

7. vrsto razsvetljave;

8. datum zadnjega pregleda;

9. pri vozovih s periodičnim mazanjem, rok za mazanje in datum zadnjega mazanja;

10. pri potniških vozovih število sedežev, pri zaprtih tovarnih vozovih, ki so predvideni za vojaške Transporte, število sedežev, ki se morejo uporabiti za transport čet, in število konj, ki se morejo naložiti;

11. površino poda voza, pri zaprtih vozovih pa tudi prostornino;

12. pri posebnih vozovih za redno številko označbo P. Potniški vozovi morajo imeti označbe, ki olajšujejo potnikom najti razred v vozovih.

Razen tega se morajo na vozovih staviti znaki ali napisi, ki so predvideni v mednarodnih in drugih predpisih.

§ 71.

Nove lokomotive, tenderji in motorni vozovi, kakor tudi lokomotive in motorni vozovi, ki so dobili druge parne kotle, se smejo spraviti v obrat samo tedaj, če so bili uradno preizkušani, da odgovarjajo vsem predpisanim pogojem varnosti.

Podstavek in parni stroj lokomotiv in motornih vozov ter tenderji morajo biti najmanj vsako tretje leto temeljito preizkušani.

Parni kotli lokomotiv in motornih vozov morajo biti podvrženi temeljitemu notranjemu pregledu najpozneje osem let po njih prvi uporabi in najpozneje vsakih nadaljnjih šest let.

Vsak parni kotel mora biti pred prvo uporabo, kakor tudi pozneje tekom njegovega uporabljanja, preizkuševan z vodnim (hladnim) pritiskom v soglasju s tehnično-policijskimi predpisi.

Poskusni pritisk je treba preizkušati s kontrolnim tlakomerom.

Roki za pregled lokomotiv, motornih vozov, tenderjev in kotlov po odstavkih 2. in 3. se računajo od dne prve uporabe po zadnjem pregledu pa do dne, ko se izločijo iz službe radi naslednjega pregleda. Ti roki se lahko podaljšajo za čas eventualnega izločenja iz službe skupno s popravili posameznih delov, če je ono izločenje

iz službe trajalo nepretrivno dalje nego dva meseca, skupaj pa največ dve leti.

Kotli, ki so izven uporabe dalje nego dve leti, se smejo postaviti zopet v službo šele po izvedeni preizkušnji z vodnim (hladnim) pritiskom.

Kotli, ki ob preizkušnji z vodnim pritiskom po odstavkih 4. in 7. svojo obliko stalno menjajo, se ne smejo uporabljati.

Predno se po odstavkih 4. in 7. preizkušani kotli pričnejo uporabljati, se mora preizkušati tudi pravilnost njih tlakomerov in varnostnih zaklopnic.

Na osnovi pregleda dognani največji parni nadpritis mora biti vidno označen na tovarniški ploščici.

O pregledu po odstavkih 1., 2. in 3. se mora voditi knjiga.

§ 72.

Novi vozovi se smejo izročiti v promet šele tedaj, ko so bili pregledani in je bilo ugotovljeno, da odgovarjajo vsem predpisom.

Vozovi se morajo od časa do časa temeljito pregledati po tehnično-policijskih predpisih.

Pregled potniških, poštnih, službenih in tovornih vozov, ki so določeni za vlake s hitrostjo nad 60 km na uro, se mora izvesti najpozneje po šestih mesecih; pri ostalih potniških, poštnih in službenih vozovih po enem letu, pri ostalih tovornih vozovih pa najpozneje po treh letih, odkar so bili izročeni v promet ali zadnjič pregledani.

Zgoraj navedeni pregledni roki se smejo prekoračiti samo enkrat in to največ za šest mesecev, zato pa morajo biti vozovi pregledani, da se ugotovi, če njihovo stanje to dopušča.

Ostale podrobnosti glede prevzema in pregleda lokomotiv, tenderjev, motornih vozov in vozov so predvidene v tehnično-policijskih predpisih.

Na ozkotirnih progah naj se uporablja šestmesečni rok za vozove, določene za vlake, ki vozijo s hitrostjo nad 35 km na uro.

IV. del.

Izvrševalna (eksekutivna) služba.

§ 73.

Izvrševalni uslužbenci, ki vršijo samostojno službo, morajo biti stari najmanj 21 let, zapriseženi na svojo redno službo, razpolagati z zadostnim znanjem v stroki svoje službe in biti lepega obnašanja.

Izvrševalni uslužbenci so v smislu tega zakona oni:

1. ki opravljajo službo vzdrževanja proge, vlečno in prometno službo;

2. kontrolni organi v službi vzdrževanja proge, v vlečni in prometni službi;

3. šefi sekcij, kurilnic in postaj, njih pomočniki in nadzorstveni uslužbenci;

4. prometni uradniki in sploh oni uslužbenci, ki vodijo odpravo vlakov na svojem ozemlju in nadzorstvo nad tem delom;

5. kretniki in nadzorstveni kretniki;

6. premikalno osebje;

7. vozovno osebje;

8. nadzorniki proge, brzojava, poslovodje pri vzdrževanju voznih sredstev;

9. čuvaji proge in zapornice;

10. odjavniki in blokovniki;

11. ostali uslužbenci pri vzdrževanju proge;

12. strojevodje, kurjači in vodje motorjev; in

13. ostali uslužbenci v vlečni službi.

§ 74.

Za neposredno izvrševalno službo se smejo uporabljati samo telesno in duševno popolnoma zdrave osebe.

Osebe, udane pijači, se ne smejo niti zaposliti niti držati v izvrševalni službi.

Vse uslužbence izvrševalne službe je treba stalno poučevati o vseh predpisih, ki se nanašajo na njih službo in od časa do časa izpraševati.

Službeni starešina je dolžan pri razporeditvi službe paziti na to, da ima vsak uslužbenec svojemu zaposlenju primeren potreben čas za odih.

§ 75.

Predmeti, ki so postavljeni na tiru ali poleg tira, morajo biti toliko oddaljeni od tirnic, da ne ovirajo varnosti prometa.

§ 76.

Postajni prostori, kjer se vrši telegrafična (telefonična) služba, morajo imeti službeno uro, po kateri se opravlja služba.

Vse zasedene kretniške hišice, progovne čuvajnice, vlakovjavilnice in blokovnice morajo imeti službeno uro.

Vsi uslužbenci izvrševalne službe, ki so odgovorni za varnost in redno gibanje vlakov, morajo imeti v službi uro, ki je točna.

§ 77.

Vidni signali, ki so predpisani za nočno uporabljanje, morajo biti razsvetljeni od solnčnega zahoda do solnčnega vzhoda. Ti signali se uporabljajo tudi podnevi, kadar se signali, ki so določeni za uporabljanje podnevi, ne morejo videti iz potrebne daljave radi megle, viharja ali iz drugih podobnih vzrokov ali v daljših predorih.

Vozove, v katerih se prevažajo potniki, je treba ponoči, v daljših predorih pa tudi podnevi, razsvetljevati.

§ 78.

Tovor mora ležati enakomerno na osovinah, pri tovarjenju odprtih vozov pa je treba paziti tudi še na to, da se ne prekoračijo dovoljene mere višine, širine in dolžine. Izjeme odobrava pristojna oblast.

§ 79.

Če bi se s premikanjem oviral svoboden vhod, izhod ali prehod vlakov, tedaj se mora za časa premikanja postaja zaščititi s predpisanimi signali.

Na vhodnem tiru se sme vršiti premikanje samo do signala »premikalni mejnik« izvemši primer, da ne prihaja iz sosednje postaje vlak po tem tiru ali da je on postaja javljeno, naj ne pusti vlaka, dokler se ne konča premikanje.

§ 80.

Pri vsakem vlaku se mora za lokomotivo vlaka uvrstiti en voz z ročno zavoro (varnostni voz), v katerem mora biti vlakospremnik.

Pri vlaku, ki vozi potnike in z večjo hitrostjo od 50 km na uro, na ozkotirnih progah z večjo hitrostjo od 30 km na uro, se mora uvrstiti med lokomotivo vlaka in prvim potniškim vozom en voz brez potnikov (zaščitni voz).

Ko se vlaki, ki prevažajo potnike, potiskajo, se mora uvrstiti med lokomotivo, ki potiska, in zadnjim vozom en voz brez potnikov (zaščitni voz).

Železniški in poštni uslužbenci, ki potujejo službeno, se ne smatrajo za potnike v smislu prejšnjih določb.

Zadnji voz vsakega vlaka mora imeti ročno zavoro, ki mora biti zasedena (sklepni voz).

Pogoje za izjemno dodajanje vozov za sklepnim vozom predpisuje prometni pravilnik.

Vlaku, ki ima zračne zavore, se smejo izjemoma priključiti tudi vozovi brez zračne zavore ali zračnega voda, toda samo na koncu vlaka. Vendar mora biti skupno število osov in priključenih vozov sorazmerno s hitrostjo vlaka v smislu tozadevnih obstoječih predpisov.

§ 81.

Pri vsakem vlaku morajo imeti vsi vozovi dvojen spoj.

Prometni pravilnik bo predpisal način spajanja vozov.

§ 82.

Predpise o obremenitvi vlakov in o največjem številu osov, ki je dopuščeno, izda minister za promet.

§ 83.

Vlaki z večjo hitrostjo od 60 km na uro morajo posloovati s samodelnim zračnim zaviranjem.

Na ozkotirnih progah morajo vlaki z večjo brzino od 30 km na uro in vsi vlaki na zobčastih progah poslovati s samodelnimi zračnimi zavorami.

Pri vsakem vlaku morajo uslužbenci vlaka, poleg zavor na lokomotivah in njih tenderjih, upravljati s tolikim številom zavor, odnosno se mora pri vlakih z zračnimi zavorami postaviti v akcijo toliko zavor, kolikor je potrebno, da bo od kosmate teže celega vlaka zavrt vsaj oni odstotek, ki je predpisan.

Pri določanju odstotkov zaviranja je treba upoštevati:

1. največjo dolžino zavorne poti;
2. merodajno hitrost za zaviranje; in
3. merodajni nagib za zaviranje.

Če preneha delovati zračna zavora, mora vlak nadaljevati vožnjo s hitrostjo, ki odgovarja odstotku z ročnimi zavorami dejansko zavrtega bruta.

Če je med predpisanim brutom za zaviranje in dejanskim zaviranjem bruta razlika 3000 kg, je smatrati, da je vlak vendarle zavrt po predpisih.

Če so na koncu vlaka z zračnimi zavorami vozovi, ki nimajo zračne zavore, tedaj se mora ta del vlaka samostojno zavirati z ročnimi zavorami.

§ 84.

Vsak vlak mora biti opremljen s potrebnimi signalnimi sredstvi za označanje začetka in konca vlaka in za dajanje ročnih signalov.

§ 85.

Vlaki, ki prevažajo potnike, morajo biti opremljeni s potrebnimi zdravili in sredstvi za nudenje prve pomoči.

§ 86.

Za lokomotive in motorne vozove, ki sami vozijo (strojne vlake), dalje za težke motorne drezine in progovne avtomobile veljajo isti prometni predpisi kot za vlake.

§ 87.

Za vsak vlak se mora sestaviti vozni red, izvzemši službene vlake, ki smejo v slučaju nujne potrebe voziti tudi brez voznega reda.

§ 88.

Predno se kakršenkoli vlak odpravi, je treba o tem pravočasno obvestiti vse prizadeto osebje na onem delu proge, po katerem bo vlak vozil.

V primeru, da se ni moglo tega nikakor narediti, ali ne pravočasno in v celoti izvršiti, tedaj se sme odpraviti vlak samo ob posebni opreznosti.

§ 89.

Za vsak vlak je treba voditi vlakovni zapisnik od izhodne do končne postaje.

§ 90.

Na lokomotivi, tenderju in stojišču vodje motornega voza smejo potovati brez dovoljenja samo železniški uslužbenci, ki so s svojo službo v to poklicani.

§ 91.

Katere osebe, razen železniških nadzorstvenih organov in službenega osebja vlaka, bodo smele potovati na tovarnih vlakih, predpiše minister za promet.

§ 92.

Pri vožnji se ne sme prekoračiti hitrosti:

1. ki je določena za posamezne lokomotive in motorne vozove;
2. ki odgovarja velikosti vlaka;
3. ki odgovarja zavrtemu brutu vlaka in vrsti zaviranja;
4. ki je določena za posamezne proge.

Za hitrost pri poskusni vožnji izdaja minister za promet posebne določbe.

Največjo hitrost, ki se sme dopustiti na posameznih progah, določa minister za promet.

Sploh znaša največja dopuščena hitrost na glavnih progah 100 km na uro, na stranskih in ozkotirnih progah pa 45 km na uro.

Zmanjšanje hitrosti na nagibih in ovinkih predpisuje minister za promet.

Vlaki, pri katerih je na čelu vlaka lokomotiva z naprej obrnjenim tenderjem, smejo voziti s hitrostjo največ 45 km na uro, na ozkotirnih progah pa 25 km na uro.

Hitrost vlakov, ki jih lokomotiva pred seboj potiska, ne sme znašati več kot 25 km, na ozkotirnih progah pa ne več kot 15 km na uro.

§ 93.

Z več kot dvema lokomotivama se ne sme potiskati.

§ 94.

Vlak ne sme niti oditi, niti dospeti pred časom, ki je predviden v voznem redu.

§ 95.

Pred prihodom in odhodom vsakega vlaka se mora izvršiti pregled onih kretnic, preko katerih bo vlak vozil.

§ 96.

Vlaki smejo slediti eden za drugim samo v prostorni razdalji.

Minister za promet sme za posebne vlake ali za določene proge predpisati tudi promet v časovni razdalji.

Če ni bila odjava radi ovir v sredstvih za sporazumevanje prejeta, tedaj se sme naslednji vlak tako odpraviti, da znaša časovna razdalja med prihodom vlakov na sosednjo postajo najmanj 10 minut.

§ 97.

Prehod čez one tire, čez katere morajo iti potniki, in pot, ki je določena za potnike, morata biti ob vstopanju in izstopanju prosta in ponoči razsvetljena.

§ 98.

Strojevodja ali kurjač se ne smeta za časa bivanja na postaji odalčiti od lokomotive brez dovoljenja prometnega uradnika, toda eden od njiju mora ostati vedno pri lokomotivi.

§ 99.

Na dvotirnih progah morajo vlaki iste smeri praviloma voziti po desnem tiru z ozirom na smer vožnje. Če vozijo na kakšnem delu dvotirne proge ti vlaki samo po enem tiru, tedaj je treba na tem delu proge uporabiti vse določbe, ki so predpisane za enotirni promet.

§ 100.

Progovno osebje mora čakati na vlake ob času, določenem v voznem redu.

Zapornice, kjer so, je treba spustiti najpozneje 5 minut pred pričakovanim prihodom vlaka.

§ 101.

V voznem redu predpisana redna ali že določena križanja se smejo premestiti samo tedaj, če se morejo postaje na zanesljiv način medsebojno sporazumeti.

§ 102.

Vlak, ki je vpeljan za delo na odprti progi, se mora pravočasno umakniti iz proge in to tako, da prispe radi križanja na eno ali drugo postajo vsaj 5 minut pred rednim prihodom ali prehodom vlaka iz protivne smeri, pri isti smeri pa tako, da sledeči vlak ne bo oviran v prometu.

§ 103.

Vsak službeni vlak mora spremljati tudi uslužbenec, ki je pooblaščen za samostojno vršenje prometne službe.

Pri enotirnem prometu se sme, če je sporazumevanje potom brzojava ali telefona nemogoče, odpraviti službeni vlak na naslednjo postajo samo tedaj, če more prispeti tja vsaj 5 minut prej, nego bi moral nasprotni vlak po voznem redu od tam kreniti.

§ 104.

Vožnja na progovnih vozičkih in drugih sličnih vozilih je dovoljena samo pod vodstvom za to odgovornega uslužbenca.

Razen vodje mora spremljati progovne vozičke toliko delavcev, kolikor jih je potrebno, da se more voziček hitro odstraniti iz tira.

Hitrost vožnje progovnih vozičkov sme biti samo toliko, da jih je mogoče ustaviti v daljavi 80 m.

Na progah z nagibom, ki je večji nego 5‰, smejo voziti samo oni progovni vozički, ki imajo zavoro.

§ 105.

Minister za promet predpiše na osnovi določb drugega, tretjega in četrtega dela tega zakona pravilnike in navodila za vse stroke eksekutivne službe.

§ 106.

Določbe drugega in tretjega dela tega zakona se ne nanašajo na obstoječe proge s tirom, širokim 1 m in 0.60 m. Za te proge bo predpisal tehnične določbe minister za promet.

V. d e l.

Železniško-policijska služba.

§ 107.

Razen uslužbencev, navedenih v § 73. tega zakona, vršijo železniško-policijsko službo: vratarji, peronski uslužbenci, čuvaji in skladiščni uslužbenci.

§ 108.

Vratarji, peronski uslužbenci, čuvaji in skladiščni uslužbenci morajo imeti pogoje, navedene v § 73. odstavek 1. in § 74. odstavek 1. in 2.

§ 109.

Železniško-policijski uslužbenci morajo nositi v službi predpisano službeno obleko ali določeni službeni znak in imeti vedno pri sebi svojo osebno izkaznico (legitimacijo).

§ 110.

Delokrog železniško-policijskih uslužbencev obsega, brez ozira na kraj službenega bivališča, vse železniško ozemlje in vse železniške zgradbe onih uprav, pri katerih so v službi.

§ 111.

Vzdrževanje reda na prostoru v neposredni bližini postaj, postajališč in odcepnih postaj spada v delokrog železniško-policijskih uslužbencev, v kolikor ne vršijo tega druge policijske oblasti.

§ 112.

Železniško-policijski uslužbenci se morajo obnašati napram potnikom in občinstvu uljudno, ljubeznivo in zelo obzirno, toda odločno.

§ 113.

Železniškim uslužbencem, ki se izkažejo za nesposobne pri uporabljanju kazenskih določb iz tega zakona, se ne sme poverjati pravica kaznovanja.

§ 114.

Državni in samoupravni policijski uslužbenci so dolžni pomagati železniško-policijskim uslužbencem pri vršenju policijske službe, kadar jih zato prosijo. Istotako so dolžni železniško-policijski uslužbenci pomagati drugim policijskim uslužbencem pri vršenju njihove službe na železniškem ozemlju, v kolikor jim to dovoljuje železniška služba.

§ 115.

Potniki in ostalo občinstvo morajo spoštovati naredbes in predpise, ki jih izdajajo železniške uprave v korist reda in varnosti prometa. Istotako se morajo pokoravati izdanim službenim odredbam železniško-policijskih uslužbencev, ki nosijo službeno obleko ali imajo službeni znak.

§ 116.

Železniško-policijski uslužbenci so pooblašteni, da rabijo potrebno neposredno silo, če ne morejo na drug način izvesti svoje odredbe.

§ 117.

Hoja po železniški progi, nasipih, mostovih in drugih železniških prostorih je prepovedana.

Pristop do železniških zgradb na odprti progi je dovoljen brez posebnega odobrenja:

organom nadzorne oblasti,
uslužbencem, ki vršijo uradne posle v imenu države, zlasti: državnim tožilcem, sodnim in policijskim uslužbencem,

uslužbencem državnega brzojava in telefona, carinskim in davčnim uslužbencem, v kolikor je to potrebno za vršenje njihove službe na ozemlju železnice,

častnikom, ki so službeno delegirani, če so bile o tem predhodno obveščene pristojne železniške uprave s strani vojnih oblasti.

Pristop k postajnim zgradbam, izvzemši one prostore, ki so odprti za potnike in občinstvo, je dovoljen brez legitimacije poleg zgoraj označenih oseb tudi poštnim uslužbencem, v kolikor se vrši poštna služba v notranjosti postajnih zgradb.

Osebe, ki imajo pravico do pristopa na postajo brez posebnega dovoljenja, morajo imeti legitimacije, izdane od pristojne oblasti. Vojaške osebe morajo imeti službene legitimacije.

Železniško-policijski uslužbenci imajo pravico, da zahtevajo od prej navedenih oseb njihove legitimacije.

Vse te osebe morajo same skrbeti za svojo osebno varnost, kadar se kretajo po železniškem ozemlju.

§ 118.

Železniška proga se sme prekoračiti samo na onih mestih, kjer so napravljeni prehodi za vozove in pešce. Če so na teh mestih zapornice, ne sme nikdo prehajati preko teh mest, dokler so spuščene.

§ 119.

Kdor prihaja po poti na prehod preko železniške proge, ki nima zapornic, peš, na konju ali na kateremkoli vozilu ali kdor se približa s čredo živine, se mora pred prehodom ustaviti in se prepričati, če ne prihaja vlak. Šele tedaj sme prekoračiti železniško progo.

Večje črede se ne smejo goniti čez železniške prehode 10 minut pred prihodom vlaka, ki se pričakuje.

Železniška uprava mora postaviti na prehodih, ki imajo zapornice, svarila, v katerih se občinstvo opozarja, da naj bo v svojem lastnem interesu ob prehodu pazljivo tudi tedaj, ko so zapornice odprte.

§ 120.

Prepovedano je otvarjati zapornice, preskakovati jih, na nje kaj postavljati ali obešati.

§ 121.

Plugi, brane, krliji in drugi obsežni predmeti, ki jih ni mogoče nositi, se smejo spravljati čez železniško progo na mestih, ki so označena za prehodna, samo na vozovih ali saneh.

Težkih vozil kot: lokomobile, motorni plugi in druga podobna vozila se ne sme prevažati čez železniško progo brez navzočnosti pristojnega železniškega strokovnega

organa. Zelo težki in obsežni predmeti se smejo, če niso na vozovih, prevažati preko železniške proge samo na podloženih podstavkih.

§ 122.

Zasebnih prehodov se smejo posluževati samo oni, ki so za to pooblašteni in pod pogoji, ki so bili odobreni od nadzorstvene železniške oblasti.

§ 123.

Prepovedano je puščanje živine na železniško progo in ostale železniške zgradbe.

§ 124.

Prepovedano je kakršnokoli poškodovanje železniške proge in njenih naprav, kakor tudi vozni sredstev in njih opreme.

§ 125.

Prepovedano je metati odnosno postavljati kakršnekoli predmete na železniško ravan, povzročati lažnjiv alarm, posnemati signale, predstavljati kretnice, uporabljati brez potrebe zasilno zavoro in sploh delati karkoli, kar bi oviralo varno in neovirano vožnjo.

§ 126.

Dokler se vlak premika, ni dovoljeno se vzpenjati na vozove, niti izstopati iz vozov, niti odpirati vrata.

§ 127.

Prepovedano je onesnaževati in kvariti opremo in povzročati nesnago v vozovih. Istotako je prepovedano prinašati v vozove lahko vnepljive in eksplozivne snovi, prtljago, ki ni čista, ki vsebuje tekočine ali predmete, vsled katerih bi se mogla na kakršenkoli način komurkoli povzročiti škoda.

Osebam, ki imajo pravico do nošnje orožja, je dovoljen vstop v potniške vozove, če strelno orožje ni nabito. Munica se sme s seboj jemati.

§ 128.

Prepovedano je metati iz vozov predmete, ki bi lahko povzročili škodo.

§ 129.

Prepovedano je izvajati v bližini železniške proge in ostalih železniških naprav taka dela in posle, ki bi ogrožali progo ali njene naprave in promet ali povzročali spremembo terena ter s tem ogrožali varnost prometa.

§ 130.

V razdalji od 8 m se smejo postavljati zgradbe, zgrajene in pokrite z nezapaljivim materialom, če se morejo vse odprtine v zgradbi zapreti z okni ali vrati. V izrednih primerih se sme radi posebnih krajevnih razmer ta razdalja zmanjšati po posebnem odobrenju ministra za promet. V razdalji od 20 m se smejo postavljati zgradbe, zgrajene odnosno pokrite z lesom pod pogojem, da se njih odprtine zapirajo z okni ali vrati. V oddaljenosti 60 m se smejo graditi zgradbe, pokrite s slamo, trstjem in podobnim materialom, katerih odprtine se ne zapirajo z okni ali vrati; v isti razdalji se smejo postavljati tudi skednji s slamo, senom, sirčjem itd.; za postavitev skednjeve v bližnji razdalji železnica ne odgovarja. Zgradbe za izdelovanje in spravljanje eksplozivnih snovi se smejo graditi v razdalji od 100 m.

Te razdalje se merijo od osi najbližjega tira do najbližje točke objekta. V primeru, da leži streha zgradbe ali višina terena — skednja vsaj za 2 m nižje od višine tračnic, se računajo te razdalje dvakratno.

Kjer in kadar obstoja nevarnost, da se prepešce ogenj iz železniškega nasipa na sosednja kmetijska posestva, so dolžni lastniki teh posestev, da se zavarujejo s pasom vzoranih brazd v širini najmanj 5 m. Kjer vozi železnica skozi gozd, so dolžni lastniki gozda pustiti vzdolž proge varnostni pas v širini približno 10 m z obeh strani proge, ki se računa od osi najbližjega tira.

Lastnik gozda mora skrbeti, da je varnostni pas stalno očiščen.

Minister za promet se pooblašča, da izda v sporazumu s prizadetimi ministri in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta uredbo, s katero bo predpisal podrobne odredbe za požarni rajon v smislu predpisov tega paraafa.

VI. del.

Kazenske določbe.

§ 131.

Vsako osebo, ki se pregreši zoper predpise § 118. do § 130., se kaznuje z denarno kaznijo od 10 do 300 Din, v kolikor ne spada to dejanje pod predpise kazenskega zakona.

§ 132.

Za izrekanje kazni po tem zakonu so pristojne splošne upravne oblasti prve stopnje. Kazni bodo izrekale policijske oblasti, čim zvejo za dejanje ali na prijavo železniške uprave.

§ 133.

Poleg kazni za izvršena kaznjiva dejanja se bodo storilci z isto odločbo upravne oblasti obsojali tudi na plačilo odškodnine za škodo, ki so jo povzročili s svojim postopkom železnici, če ne presega odškodnina 1000 dinarjev, za odškodnino, ki presega ta znesek, pa so pristojna redna sodišča.

S prijavo o škodi in njeni višini, ki jo je trpela železnica, naj se obenem predloži poročilo službenega organa.

§ 134.

Proti odločbi, izrečeni po §§ 131. do 133., se lahko vloži v roku 15 dni pritožba na pristojno višjo upravno oblast, katere odločba je izvršljiva.

§ 135.

Železniško-policijski uslužbenci imajo pravico aretirati vsako osebo, ki se je pregrešila zoper predpise §§ 118. do 130., če se to osebo zasači pri samem izvrševanju takega dejanja, ali jo kot očividci takoj po izvršitvi zasledujejo, ona oseba pa hoče ubežati ali se ne more legitimirati.

Ta aretacija radi kršenja odredb iz tega zakona se sme opustiti, če so kaznjiva dejanja in njih posledice neznatne narave, pod pogojem, da se dotična oseba legitimira. Če je začasno zadržanje potrebno, da se prepreči nadaljevanje kaznjivega dejanja, se aretacije ne sme opustiti in to tudi tedaj ne, če ni bojazni, da bo storilec pobegnil ali da se more legitimirati. Niti dano jamstvo ne izključuje aretacije. Železniško-policijski organ mora aretirano osebo takoj izročiti najbližji krajevni policijski ali občinski oblasti s poročilom, kdaj in kakšno kaznjivo dejanje je zagrešila. O tem se mora takoj sestaviti službeni zapisnik.

§ 136.

Minister za promet bo predpisal, kateri železniški uslužbenci so pooblašteni, da izrekajo denarno kazen od 10 do 300 dinarjev nad osebami, ki so se pregrešile zoper odredbe tega zakona, ali da plačajo odškodnino za povzročeno škodo po določeni tarifi do 1.000 dinarjev, ki jih zalotijo pri izvršitvi kaznjivega dejanja. Če se taka oseba brani plačati denarno kazen in odškodnino, se postopa po prejšnjem paragrafu.

§ 137.

Ko je plačana kazen po prejšnjem paragrafu, je železniško-policijski organ dolžan izročiti kaznovani osebi uradno potrdilo o tem, zakaj je bila dotična oseba kaznovana in koliko je bilo plačano za odškodnino. Na tem potrdilu mora biti vedno datum in čitljiv podpis železniško-policijskega uslužbenca. Proti takemu izreku kazni in plačilu odškodnine se sme kaznovani pritožiti v roku 15 dni od dne, ko je bila izrečena kazen, na oblastno železniško direkcijo. Proti odločbi direkcije ni več nobenega pravnega leka.

Minister za promet bo izdal tiskani obrazec za podobno rešitev.

§ 138.

Po tem zakonu vplačane denarne kazni gredo v korist državne blagajne, vplačane odškodnine pa se bodo izročale pristojni železniški upravi.

Sklepne odredbe.

§ 139.

Izjeme od predpisov §§ 25., 26., 30., 31., 32. in 33., kjer bi to zahtevale posebne terenske ali druge okolnosti, bosta dopuščala sporazumno minister za gradbe in minister za promet v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.

§ 140.

Ko stopi ta zakon v veljavo, prenehajo veljati: železniško-policijski zakon iz leta 1884., ki je veljal za železnice v Srbiji, železniško-obratni (prometni) red iz leta 1851., ki je veljal za železnice v Sloveniji in Dalmaciji, železniško-obratni (prometni) red iz leta 1907., ki je veljal za železnice v Hrvaški, Slavoniji, Banatu, Bački in Baranji, in železniško-obratni (prometni) red iz leta 1882., ki je veljal za železnice v Bosni in Hercegovini, z vsemi spremembami in dopolnitvami.

§ 141.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa zadobi čez tri mesece od dne, ko bo objavljen v »Službenih novinah«.

V Beogradu, 23. junija 1930.

Aleksander s. r.

Zastopnik
ministra za promet,
minister brez portfelja
dr. Kumanudi s. r.

Videl
in pritisnil državni pečat,
čuvar državnega pečata,
minister pravde
dr. M. Srškić s. r.

Predsednik
ministrskega sveta
minister
za notranje posle,
častni adjutant
Njegovega Velikanstva
kralja,
divizijski general
Peter Zivković s. r.

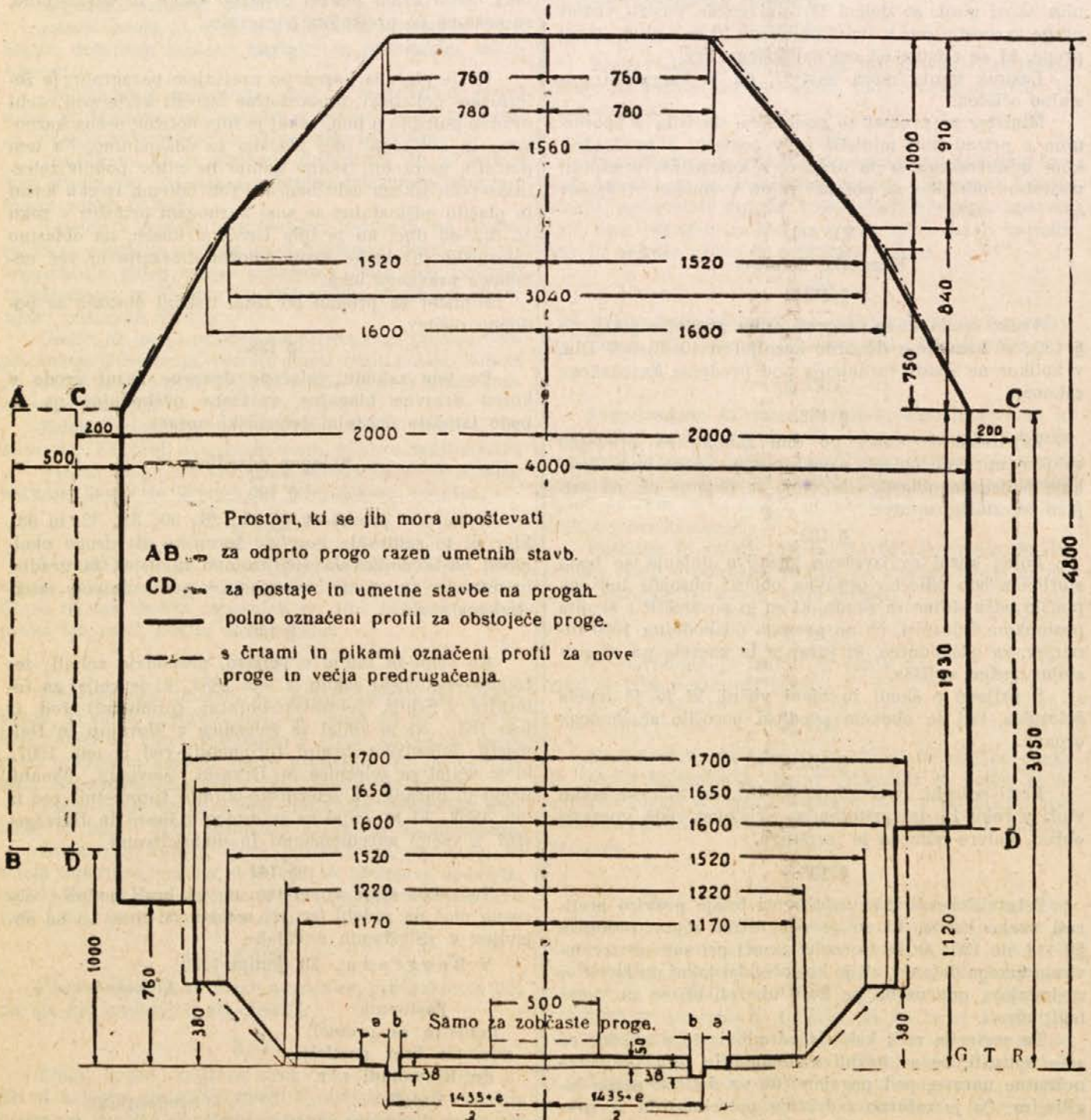
Priloga 1.
(k § 30)

Meje svobodnega nakladalnega prereza za normalnotirne proge.

Mere v milimetrih.

Za odprto progo in glavne
prehodne tire na postajah.

Za ostale postajne
tire.

$a = \begin{cases} 135 \text{ mm velja za predmete, ki so čvrsto pri-} \\ \text{trjeni na tirnico in ne segajo preko 60 mm} \\ \text{nad njen gorenji rob} \\ 150 \text{ mm za vse ostale predmete} \end{cases}$ velja
tudi
za
loke

$b = \begin{cases} 41 \text{ mm za vodilne tirnice na kretnicah in} \\ \text{tirnih križiščih.} \\ 45 \text{ mm za ostale vodilne tirnice z odobre-} \\ \text{njem nadrejene oblasti.} \\ 70 \text{ mm za vse ostale nepremične, s tirnico} \\ \text{čvrsto spojene predmete,} \end{cases}$

Razmak b se razširja v lokih po razširjenju tira.

e = razširjenje v lokih.

Globina 38 mm ob notranji strani tirničnega roba mora ostati nespremenjena tudi pri največji obrabi tirnic.

Meje svobodnega nakladalnega prereza

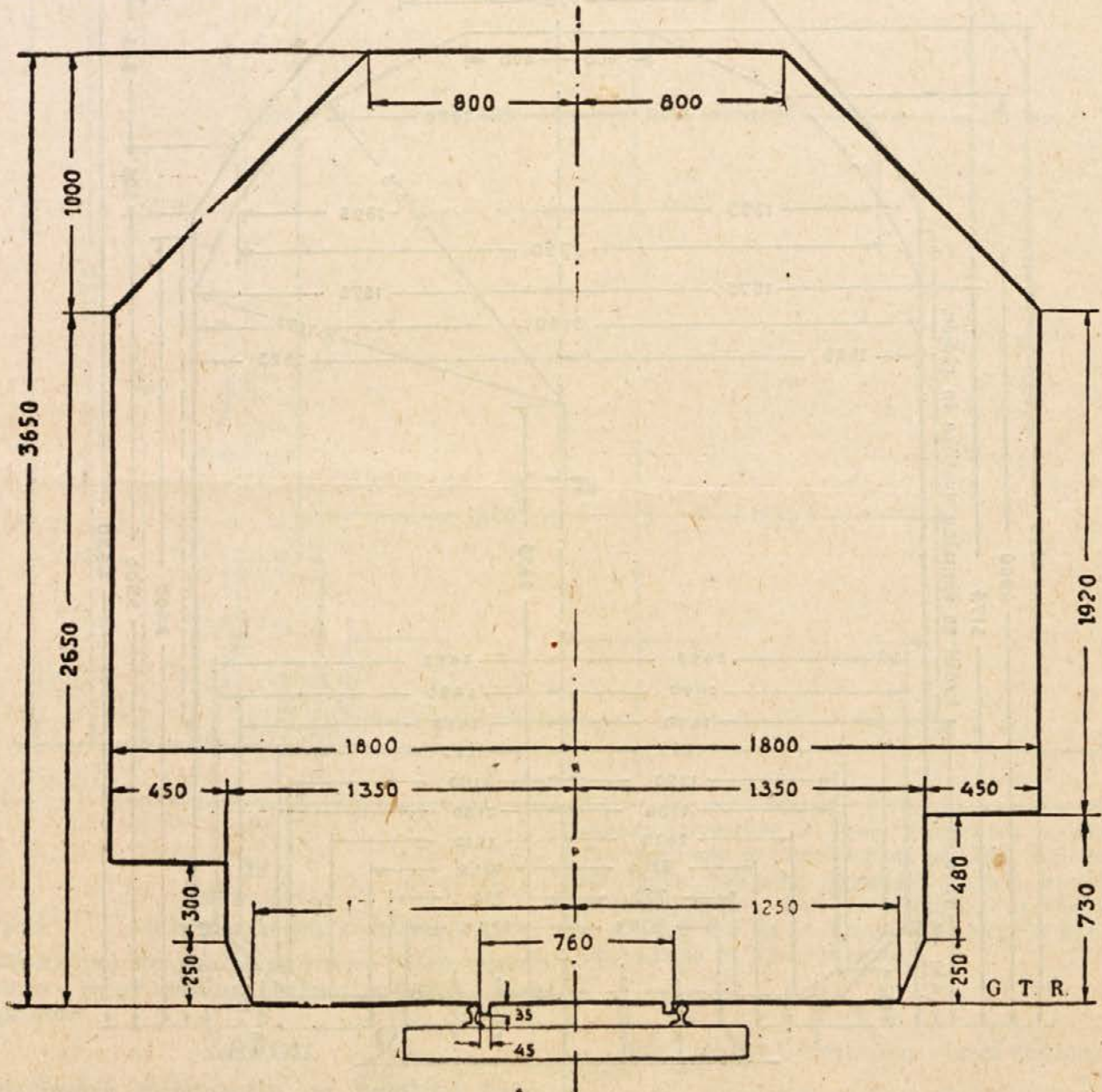
za ozkotirne proge — 0.76 m

1 : 25

Mere v milimetrih.

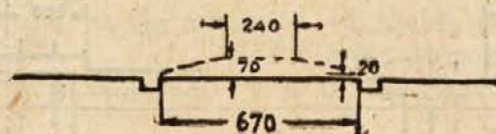
Za odprto progo in glavne
prehodne tire na postajah.

Za ostale postajne
tire.

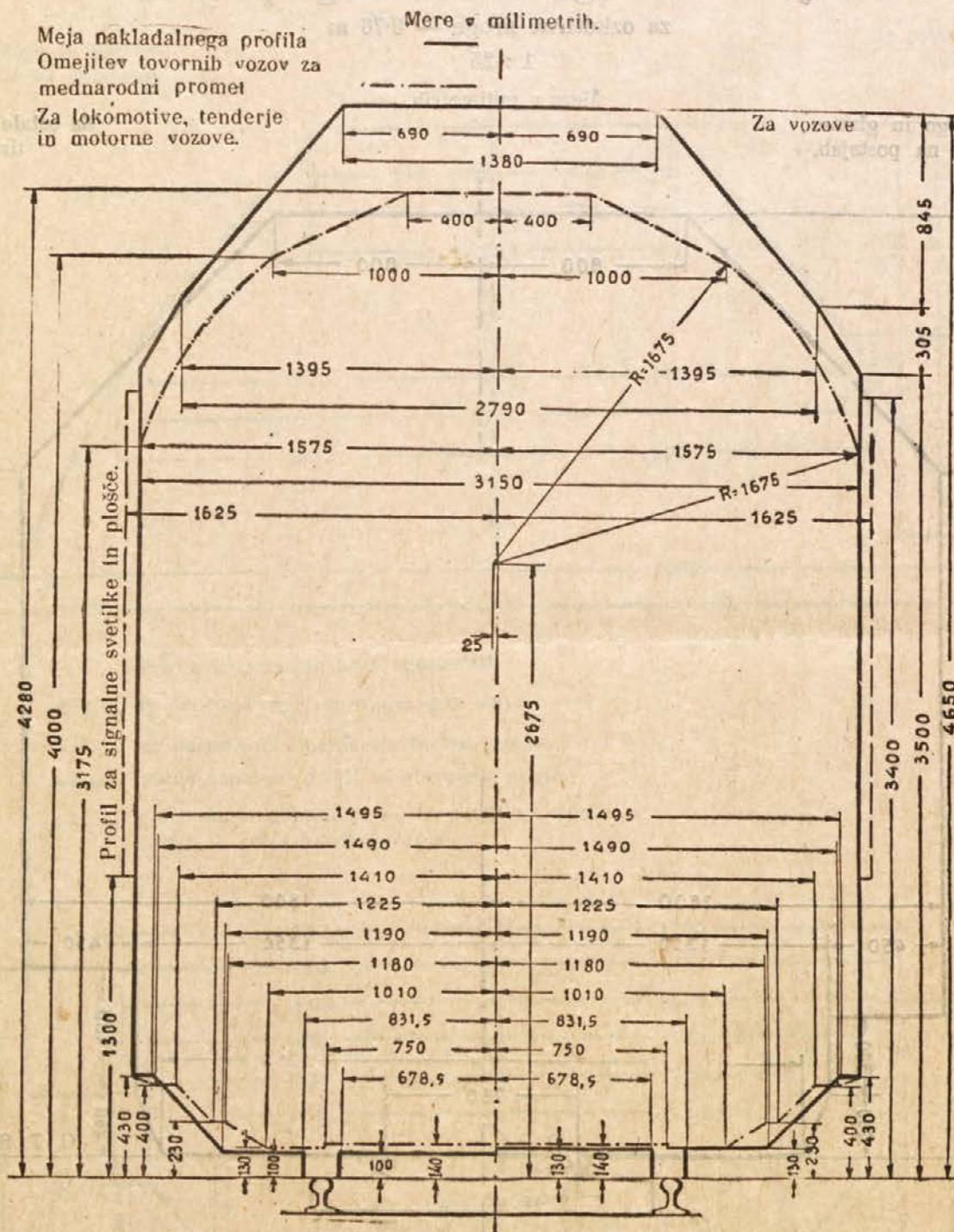
Razdalja med notranjim tirničnim robom in predmeti v medtirju, ki so trdno spojeni s tirnico, mora znašati najmanj 45 mm. V lokih se ta razdalja razširjuje.

Meja svobodnega nakladalnega prereza za zobčaste proge.

Priloga 3.
(§ k 54)

Nakladalni profili in profili za vozila na normalnotirnih progah.

Omejitev profila na zobčastih progah.

— Profil za lokomotive in vozove, - - - - - Meje za sponke, - - - - - Meje svobodnega profila.

Za lokomotive, tenderje in motorne vozove.

Za vozove

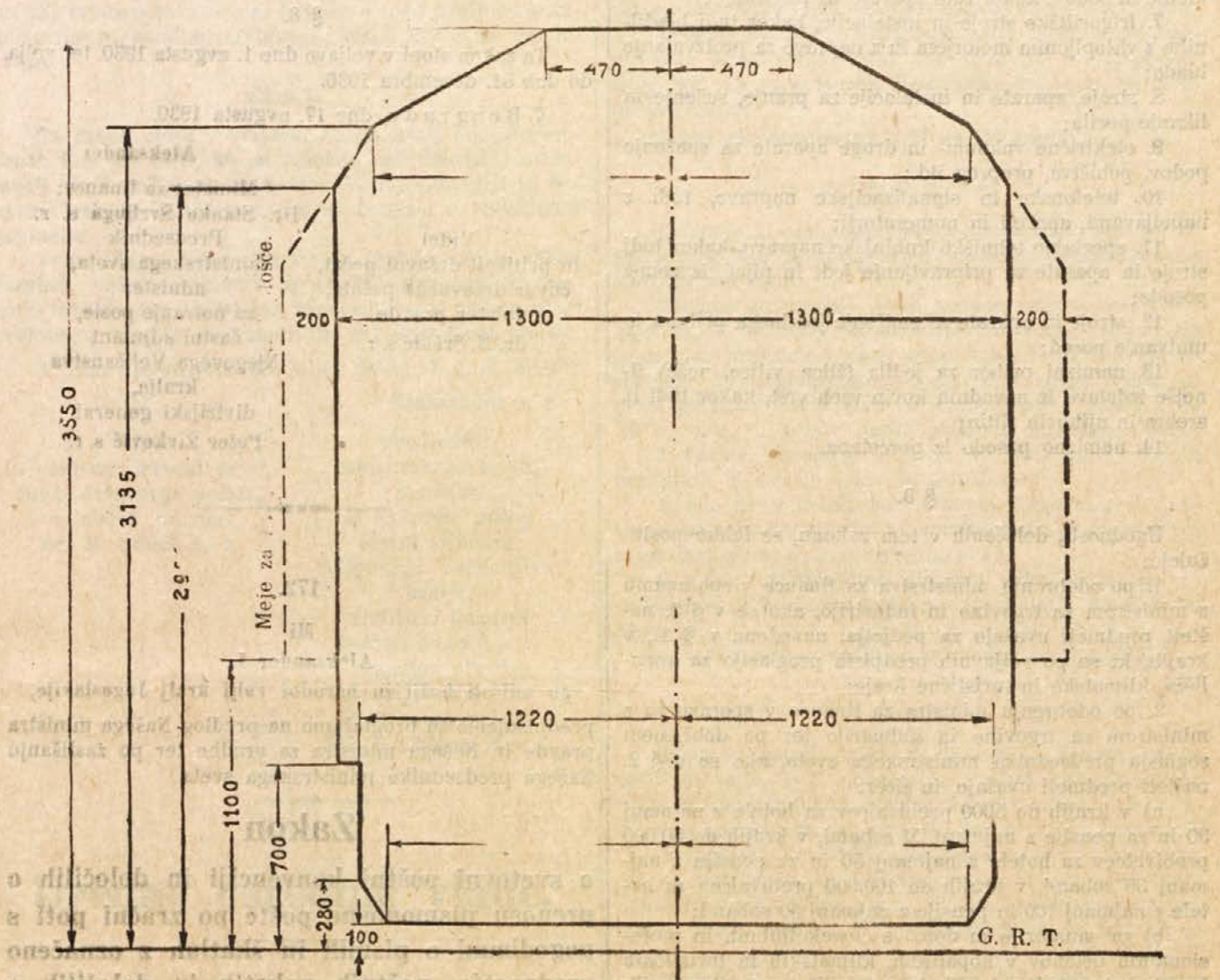

Svobodni profil in profil za vozila

na ozkotirnih progah — 0.76 m

1:25.

Mere v milimetrih.

171.

Mi.

Aleksander I.,

po n. zji in narodni volji kralj Jugoslavije,

predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra za finance ter po zasišanju predsednika Našega ministrskega sveta

Zakon

o carinskih ugodnostih za hotelsko industrijo.*

§ 1.

Predmeti, navedeni v § 2. tega zakona, ki so namenjeni za opremo hotelov, pensij, zdraviliških (letoviških)

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 10. septembra 1930., št. 206/LXXII/435.

domov, sanatorijev in domov (okrevališč in odmoršč) človekoljubnih in profesionalnih združenj, oziroma ustanov, kakor tudi njim pripadajočih zgradb, so oproščeni plačevanja carine, ako se ne izdelujejo v zadostni količini v državi in ako jih uvažajo osebe in podjetja, ki so za to pooblaščen po § 3. tega zakona.

§ 2.

Ugodnost iz § 1. tega zakona obsega naslednje predmete:

1. Popolne instalacije kakor tudi njih dele, in sicer za ogrevanje prostorov in vode s cevmi, radiatorji in boilerji, za črpanje, napeljavo in uporabo hladne vode, za proizvodnjo in napeljavo električnega toka, za proizvodnjo, napeljavo in uporabo plina;

2. naprave za tovarne in osebne dvigalnice;

3. kadi in peči za kopalnice, nepremične umivalnike iz keramičnega materiala z napravo za dovajanje in od-

vajanje vode, konsole za njih pritrjevanje, sanitarno-higienske uredbe s spojnimi cevmi;

4. keramične ploče za oblaganje zidov in kadi za kopalnice;

5. sesalke;

6. aparate za zapiranje, odpiranje in umivanje steklenic in sodov, kakor tudi aparate za filtriranje;

7. frigorifiške stroje in instalacije, kakor tudi hladilnike z vklopljenim motorjem in z napravo za proizvodnjo hlada;

8. stroje, aparate in instalacije za pranje, sušenje in likanje perila;

9. električne vakuum- in druge aparate za snaženje podov, pohištva, preprog itd.;

10. telefonske in signalizacijske naprave, tudi z napeljavami, aparati in numeratorji;

11. posebno tehniško kuhinjsko napravo, kakor tudi stroje in aparate za pripravljanje jedi in pijač, izvzemši posode;

12. stroje in aparate za snaženje jedilnega pribora in umivanje posod;

13. namizni pribor za jedila (žlice, vilice, nože) finije izdelave iz navadnih kovin vseh vrst, kakor tudi iz srebra in njihovih zlitin;

14. namizno posodo iz porcelana.

§ 3.

Ugodnosti, določenih v tem zakonu, se lahko poslužujejo:

1. po odobrenju ministrstva za finance v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo, ako se v § 2. naštetih predmeti uvažajo za podjetja, navedena v § 1., v krajih, ki se po veljavnih predpisih proglasijo za kopališča, klimatske in turistične kraje;

2. po odobrenju ministra za finance v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo ter po dobljenem soglasju predsednika ministrskega sveta, ako se v § 2. naštetih predmeti uvažajo, in sicer:

a) v krajih do 5000 prebivalcev za hotele z najmanj 30 in za pensije z najmanj 20 sobami, v krajih do 50.000 prebivalcev za hotele z najmanj 50 in za pensije z najmanj 30 sobami, v krajih do 100.000 prebivalcev za hotele z najmanj 100 in pensije z najmanj 50 sobami;

b) za sanatorije in domače človekoljubnih in profesionalnih ustanov v kopaliških, klimatskih in turističnih krajih, kakor tudi v krajih, ki po svojih naravnih pogojih ustrezajo namenu teh podjetij.

§ 4.

Z opremo, zaradi katere so predmeti, navedeni v § 1. tega zakona, oproščeni od carine, se razumeva ne samo oprema novih, temveč tudi obnova opreme obstoječih, v § 1. navedenih podjetij, pa tudi poznejša zamenjava obstoječe opreme, bodisi da je postala neuporabna, bodisi da se zamenjuje s sodobnejšo.

§ 5.

Predmeti, ki se po tem zakonu uvažajo carine prosto, se smejo po predhodnem dovoljenju ministra za trgovino in industrijo odtujevati brez plačila carine, ako se uporabijo v iste namene.

§ 6.

Kršitve §§ 1., 2., 3. in 4. tega zakona se kaznujejo po carinskih predpisih.

§ 7.

Natančnejše naredbe za izvrševanje tega zakona in za postopek pri dajanju dovoljenja, za kontrolo uporabe in odtujevanja predpiše minister za finance v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo s pravilnikom.

§ 8.

Ta zakon stopi v veljavo dne 1. avgusta 1930. ter velja do dne 31. decembra 1936.

V Beogradu, dne 17. avgusta 1930.

Aleksander s. r.

Minister za finance:

Dr. Stanko Švrljuga s. r.

Predsednik

ministrskega sveta,

minister

za notranje posle,

častni adjutant

Njegovega Veličanstva

kralja,

divizijski general

Peter Živković s. r.

Videl

in pritisnil državni pečat,

čuvar državnega pečata,

minister pravde

dr. M. Srškić s. r.

172.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji kralj Jugoslavije, predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra pravde in Našega ministra za gradbe ter po zaslišanju Našega predsednika ministrskega sveta

Zakon

o svetovni poštni konvenciji in določilih o prenosu pismonosne pošte po zračni poti s pogodbami o pismih in škatlah z označeno vrednostjo, poštne paketi in določilih o prenosu poštne paketov po zračni poti, poštne nakaznicah, poštne nalogih, poštne virmanih in naročbi na liste in občasne spise, sklenjeni v Londonu dne 28. junija 1929. med kraljevino Jugoslavijo in ostalimi državami, člani svetovne poštne zveze,*

Člen 1.

Odobrava se in zakonsko moč dobiva svetovna poštna konvencija in določila o prenosu pismonosne pošte po zračni poti s pogodbami o pismih in škatlah z označeno vrednostjo, poštne paketi in določilih o prenosu poštne paketov po zračni poti, poštne nakaznicah, pošt-

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 19. avgusta 1930., št. 188/LXIX./406, ki se glasi:

nih nalogih, poštinih virmanih in naročbi na liste in občasne spise z vsemi pravilniki za izvrševanje te konvencije in pogodb, sklenjene v Londonu dne 28. junija 1929. na IX. svetovnem poštne kongresu med kraljevino Jugoslavijo in ostalimi državami, člani svetovne poštne zveze.

Člen 2.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi, ko se položi ratifikacijski instrumenti vladi zedinjene kraljevine Velike Britanije in Severne Irske v Londonu in ko se razglasi v »Službenih novinah«.

Priporočamo Našemu ministru pravde, naj ta zakon razglasi, Našemu ministru za gradbe, naj skrbi za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj po njem postopajo, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Han Pjesku, dne 29. julija 1930.; M. g. št. 59.198.

Aleksander s. r.

Videl
in pritisnil državni pečat,
čuvár državnega pečata,
minister pravde
dr. M. Srškić s. r.

Predsednik
ministrskega sveta,
minister
za notranje posle,
častni adjutant
Njegovega Veličanstva
kralja,
divizijski general
Peter Živković s. r.
Minister pravde
dr. M. Srškić s. r.
Minister za gradbe
Fil. I. Trifunović s. r.

Uredbe osrednje vlade.

173.

Na podstavi §§ 11., 12., 13., 22., 23., 25., 27. in 51. zakona o ureditvi ministrstva za zunanje posle ter diplomatskih in konzularnih zastopništev kraljevine Jugoslavije v inozemstvu z dne 25. marca 1930. in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta predpisujem to-le

Uredbo

o sprejemanju v službo in opravljanju izpitov uradnikov ministrstva za zunanje posle.*

I.

Diplomatsko-konzularni uradniki.

Člen 1.

Oseba, ki želi biti sprejeta za diplomatsko-konzularnega pripravnika, mora poleg tega, da izpolnjuje pogoje,

* »Služb. nov. kralj. Jugosl.« z dne 7. avgusta 1930., št. 178/LXVI. — Zakon gl. »Uradni list« z dne 25. aprila 1930., št. 260/54.

predpisane za pripravnike I. kategorije po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih,

1. imeti manj kot 30 let starosti na dan 1. decembra tistega leta, v katerem vloži prošnjo za sprejem v službo;
2. imeti fakultetsko diplomu kake domače ali tuje univerze ali diplomu visoke šole državnih ali gospodarskih ved, ki jo priznava beograjska univerza za sebi enakovredno;
3. opraviti sprejemni izpit po tej uredbi.

Člen 2.

Pripravniki za diplomatsko-konzularno službo se sprejemajo letno enkrat, z izbero ministra po opravljenem sprejemnem izpitu.

Minister za zunanje posle razpiše natečaj vsako leto najdalje do 15. junija za toliko pripravnikov, kolikor jih je za isto leto določenih v proračunu. Kdor želi, da se sprejme za diplomatsko-konzularnega pripravnika, se mora prijaviti ministrstvu za zunanje posle najdalje do 15. avgusta. K prijavi mora priložiti naslednje listine:

1. listine, določene v členu 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih;
2. ako nima fakultetske diplome kake domače univerze, potrdilo beograjske univerze, s katerim ta priznava njegovo diplomu za enakovredno svoji;
3. poleg univerzitetne diplome potrdilo, iz katerih predmetov je bil izprašan in je opravil izpit, da bi dobil diplomu;
4. eventualna potrdila o svoji dotedanji službi.

Člen 3.

Izpiti se morajo začeti najda'je do 1. oktobra in izvršiti najdalje do 1. novembra. Ako bi bilo prijavljeno večje število kandidatov, lahko minister na predlog izpraševalne komisije ta rok podaljša čez prvi dan novembra.

Prijavljeni kandidati morajo delati izpit po tistem redu, na tisti način in tisti čas, kakor določi predsednik izpraševalne komisije, s tem, da vsi kandidati enega natečaja delajo pismeni izpit obenem in to po istih vprašanjih.

Nadalje do 1. decembra istega leta postavi minister za zunanje posle izmed kandidatov, ki so opravili sprejemni izpit, določeno število pripravnikov, upoštevaje pri izbiri vse okoliščnosti, v prvi vrsti obče lastnosti, strokovne kvalifikacije in izpitne ocene.

Člen 4.

Sprejemni izpit sestoji iz pismenega in ustnega dela. Pismeni del izpita obsega:

1. izdelavo sestavka v francoskem jeziku iz obče diplomatske zgodovine;
2. izdelavo sestavka v srbsko-hrvatskem jeziku iz narodne zgodovine;
3. prepis francoskega besedila na pisalnem stroju v velikosti dveh strani v dveh izvodih.

Za izdelavo vsakega izmed teh sestavkov se da kandidat po štiri ure časa, za prepis s strojem pa eno uro. Pri izdelavi sestavka ni dovoljeno posluževati se kakršnega koli pripomočka, knjige ali zapiskov, edino pri izdelavi francoskega sestavka je dovoljena uporaba jezikovnega francoskega slovarja, toda ne dvojezičnega. Kdor se pregreši zoper sprednji predpis, se takoj izključi od izpita.

Pred začetkom izpita predložijo člani izpraševalci ustrezajočih predmetov: (to je za predmet pod 1. izpraševalci obče diplomatske zgodovine in francoskega jezika, za predmet pod 2. pa izpraševalec narodne zgodovine) komisiji po pet vprašanj, izmed katerih izbere komisija po eno vprašanje in ga priobči kandidatom, ki pristopijo k izdelavi sestavka pod nadzorstvom dveh določenih članov komisije in zapisnikarja. Le-ti prevzamejo od kandidatov izdelane sestavke (koncepte in prepise) in ko preštejejo in prešijejo liste, jih ugotovijo s pečatom komisije in s svojimi podpisi, naznačivši na sestavek vsakega kandidata tudi čas izročitve.

Izdelane sestavke pregledata najprej po dva člana izpraševalca, ki sestavita pismeno obrazloženo oceno. Potem pregleda sestavke komisija v seji in jih ocenjuje, vpoštevajoč znanje jezika in zgodovinskih činjenic, zmyselnost, logičnost in jasnost v izražanju in čistočo izdelave. Končna ocena vsakega pismenega sestavka bo srednja ocena vseh danih ocea posameznih članov komisije. Da kandidat opravi izpit, mora biti končna ocena za vsak sestavek in za prepis na stroju najmanj 7 (sedem), računa se od 1 (ena najnižja) do 10 (deset najvišja).

Člen 5.

Pri ustnem delu sprejemnega izpita se opravljajo ti-le predmeti:

1. narodna zgodovina od najstarejših časov do danes;
2. obča diplomatska zgodovina od početka velike francoske revolucije do vštete pogodbe o miru, s katero je bila končana velika zadnja vojna;
3. mednarodno javno pravo;
4. mednarodno privatno pravo;
5. zemljepis (politični, gospodarski in etnografski) s posebnim ozirom na kraljevino Jugoslavijo in sosedne države.

6. razen tega morajo kandidati, ki niso na univerzi ali pa univerzi enakih visokih šolah gospodarskih ali državnih ved uspešno opravili sledečih pod 1. do 4. navedenih predmetov, delati pred komisijo izpit tudi iz predmetov:

1. državljansko pravo z rodbinskim pravom;
2. javno pravo z administrativnim;
3. civilni postopek s postopkom za nesporne stvari;
4. narodno gospodarstvo.

Kandidati, ki to v svoji prošnji izrečno naznačijo, se lahko na svoje zahtevanje izprašajo tudi iz angleškega jezika; ta izpit je pismen in usten.

Podroben obseg izpitnega programa vseh teh predmetov (z označbo knjig, ki morejo služiti za učila) predpiše izpraševalna komisija v teku januarja vsakega leta. Ako komisija ne dopolni programa, ostane v veljavi program prejšnjega leta. Zainteresirani kandidati lahko dobijo ta program od upravnega oddelka na svojo po predpisu kolkovano prošnjo po splačilu takse Din 20.—, kakor za vsako rešitev oblasti.

V začetku izpita sestavijo izpraševalci vsakega ustrežajočega predmeta v mejah programa vprašanja in jih razdele v skupine po tri na toliko lističev, kolikor je kandidatov, in še po pet za vsak predmet. Kandidati pripravijo pred komisijo takoj v prvih petih minutah ustni odgovor na vprašanja s potegnjenega lističa, v teku nadaljnjih 15 minut pa morajo predložiti pripravljeni odgovor. Po izpraševalcu ustrežajočega predmeta smejo s predsednikovim dovoljenjem tudi ostali člani komisije staviti kandidatu vprašanja iz tega predmeta v meji pred-

pisanega programa. Vsi člani komisije dajo vsak po eno oceno takoj za vsak predmet, ceneč točnost, smiselnost in logičnost odgovora kakor tudi spretnost izražanja. Končna srednja ocena za vsak predmet mora biti višja od 5 (pet) v lestvici od 1 (ena — najnižja) do 10 (deset — najvišja).

Člen 6.

Za kandidate, ki se po opravljenem pismenem delu sprejemnega izpita pripuste k ustnemu izpitu in so potem ta del opravili z uspehom, sestavi komisija poročilo ministru.

Poročilo komisije obsega za vsakega kandidata naslednje podatke:

1. osebne podatke, in sicer: datum in kraj rojstva; ime in poklic staršev; kje, kdaj in katero fakulteto, oziroma visoko šolo gospodarskih ali državnih ved je dovršil; kako je opravil vojaško obveznost, ali in kje je bil dosedaj v službi in kako dolgo;

2. rezultat izpita, in sicer: ocene iz vsakega predmeta in obča srednja ocena iz vseh predmetov skupaj;

3. mnenje komisije o obči sposobnosti kandidata za diplomatsko-konzularno službo.

Poročilo podpišejo predsednik, člani komisije — uradniki ministrstva za zunanje posle, in zapisnikar.

Izdelane pismene naloge, zapisniki izpraševalne komisije, podpisani od vseh članov, in prepis poročila ministru ostanejo v arhivu upravnega oddelka.

Člen 7.

Diplomatsko-konzularni pripravniki, ki izpolnijo zakonite pogoje, dosežejo po dveh letih pripravniške službe pravico, da smejo delati strokovni diplomatsko-konzularni izpit.

Strokovni izpit se sme enkrat ponavljati. Pripravniki, ki tudi o priliki ponovnega opravljanja strokovnega izpita nimajo uspeha ali ki ga ne opravijo v roku štirih let od dne postavitve, se odpuste iz službe.

Člen 8.

Strokovno diplomatsko-konzularni izpit sestoji iz dveh delov. Prvi del obsega pismeni izpit in ustni izpit, drugi del samo ustni izpit.

Prvi del. Pismeni izpit sestoji iz redakcije v francoskem jeziku enega ed-memoara ali note (politične, konzularne ali administrativno-pravne) povodom zamišljenega primera; ta primer da komisija diktando kandidatom pri izpitu samem. Določila člena 4. te uredbe o izdelavi in ocenjevanju pismenih sestavkov se uporabljajo tudi pri tem izpitu tako, da morejo kandidati pri izdelavi konzultirati tudi besedila, ki jim jih komisija da na razpolaganje.

Ustni izpit se opravlja iz naslednjih predmetov: 1. obča diplomatska zgodovina dvajsetega stoletja; 2. narodna diplomatska zgodovina (od začetka devetnajstega stoletja do danes) s sodobnimi problemi zunanje politike kraljevine Jugoslavije.

Drugi del. V tem delu se opravljajo naslednji predmeti:

1. mednarodno javno pravo, posebno z ozirom na kraljevino Jugoslavijo in njene mednarodne pogodbe;
2. ureditev in delo Društva narodov;
3. mednarodno privatno pravo, posebno z ozirom na kraljevino Jugoslavijo in njene mednarodne pogodbe;

4. ureditev ministristva za zunanje posle in diplomatsko-konzularnih zastopništev v inozemstvu (zakoni, uredbe in pravilniki);

5. diplomatska služba (obenem z zapisnikom in ceremonijalom) in konzularna služba (teoretsko in praktično);

6. obča trgovinska politika in zunanja trgovinska politika kraljevine Jugoslavije z znanjem njenih trgovinskih pogodb.

Predpisi člena 5. te uredbe o ugotovitvi izpitnega programa, kakor tudi o načinu izpraševanja in ocenjevanja se uporabljajo na ustne izpite strokovne diplomatsko-konzularnega izpita tako, da sme izpraševanje iz vsakega predmeta trajati tudi čez petnajst minut.

Člen 9.

Izpraševanje Komisije za sprejemni in strokovni diplomatsko-konzularni izpit imenuje minister za zunanje posle s svojo odločbo.

Predsednik komisije je načelnik upravnega oddelka, člani pa so načelniki političnega, konzularno-gospodarskega in pravnega oddelka, kakor tudi potrebno število profesorjev univerze ali drugih višjih prosvetnih zavodov za posamezne izpitne predmete.

Ako so spredaj navedeni načelniki ministristva za držani udeleževati se komisije, jim minister za zunanje posle določi od primera do primera namestnike.

Šef personalnega odseka ali določeni mu namestnik vrši dolžnost zapisnikarja komisije.

Predsednik skrbi za popolno izvršitev odredb te uredbe, ki se nanašajo na pristojnost in dolžnosti izpraševalne komisije, zapisnikar pa vodi zapisnik v posebej določeni knjigi o vseh delih komisije in pomaga predsedniku.

II.

Pisarniški uradniki.

Člen 10.

Oseba, ki želi, da se sprejme za pisarniškega uradnika ministristva za zunanje posle, mora poleg tega, da izpolnjuje pogoje, predpisane za uradnike II. kategorije z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, opraviti sprejemni izpit po tej uredbi.

Sprejem pomožnega protokolista se vrši z izbero ministrovo po opravljenem sprejemnem izpitu.

Člen 11.

Sprejemni izpit sestoji iz pismenega in ustnega dela.

Pismeni del izpita obsega:

1. izdelavo sestavka v srbsko-hrvatskem jeziku iz narodne zgodovine (od Karadjordja do danes);

2. prevod enega francoskega besedila v velikosti ene strani v srbsko-hrvatski jezik s svobodno uporabo francosko-srbsko-hrvatskega slovarja;

3. prepis srbsko-hrvatskega besedila v velikosti ene strani, najprej s pisalnim strojem in to v duplikatu, potem pa z roko; prepis francoskega besedila v velikosti ene strani, najprej s pisalnim strojem, in to v duplikatu, potem pa z roko.

Za izdelavo sestavka se dá kandidatom tri ure časa, za prevod dve uri, za vse prepise skupaj pa dve uri.

Ustni del izpita obsega izpit iz narodne zgodovine (od najstarejših časov do danes).

Člen 12.

Pomožni protokolisti, ki izpolnjujejo vse zakonite pogoje, morajo v teku tretjega leta potem, ko so stopili v službo, opraviti strokovni državni izpit po predpisih te uredbe.

Te osebe smejo, ako želijo, opraviti namesto navadnega strokovnega državnega izpita tudi strokovni državni izpit prevajalcev-pisarniških uradnikov ministristva za zunanje posle; v tem primeru smejo skladno s § 21. zakona o ureditvi ministristva za zunanje posle in diplomatsko-konzularnih zastopništev poleg naziva svojega položaja imeti tudi še naziv prevajalec.

Člen 13.

Strokovni državni izpit pisarniških uradnikov ministristva za zunanje posle ssestoji iz pismenega in ustnega dela.

Pismeni del izpita obsega:

1. prevod note ali ed-memoara iz francoskega v srbsko-hrvatski jezik v dolžini ene strani pisarniškega formata s svobodno uporabo francosko-srbsko-hrvatskega slovarja;

2. prepis s kopijo srbsko-hrvatskega besedila v dolžini dveh strani na pisalnem stroju; prepis se kandidatom diktira.

Za izdelavo prevoda se dá kandidatom dve uri časa, za prepis na stroju pa veljajo predpisi, ki jih ustanovi izpraševalna komisija.

V pismenem delu izpita se opravlja o ti-le predmeti:

1. ureditev ministristva za zunanje posle in diplomatsko-konzularnih zastopništev v inozemstvu (zakoni, uredbe in pravilniki);

2. organizacija zakonodajne, sodne in upravne oblasti v kraljevini — vse to v glavnih potezih;

3. manipulacija v arhivu, ekspedicija in protokol, teoretsko in praktično;

4. konzularni pravilnik in zakon o taksah, kolikot se ta zakon tiče del ministristva za zunanje posle in zastopništev v inozemstvu;

5. politični zemljepis kraljevine Jugoslavije;

6. politični in etnografski zemljepis Evrope.

Člen 14.

Strokovni državni izpit prevajalcev pisarniških uradnikov ministristva za zunanje posle sestoji iz pismenega in ustnega dela.

Pismeni del izpita obsega:

1. obdelavo obče teme v jeziku, iz katerega dela izpit za prevajalca, pri čemur je uporaba jezikovnega slovarja tega jezika (toda ne tudi dvojezičnega) dopuščena;

2. prevod besedila iz istega jezika na srbsko-hrvatski jezik brez uporabe slovarja;

3. predmete, ki tvorijo pismeni del izpita, določenega v členu 13. te uredbe.

Za obdelavo obče teme se daje kandidatom štiri ure časa, za prevod besedila iz tujega jezika pa dve uri; za ostale predmete veljajo določila člena 11.

Ustni del izpita se opravlja po predpisih člena 13. tako, da dela kandidat tudi še ustni izpit iz tujega jezika, iz katerega je delal pismeni izpit. Ta ustni izpit sestoji iz konverzacije v tem jeziku.

Člen 15.

izpraševalne komisije za sprejemni in za strokovni izpit imenuje minister za zunanje posle s svojo odločbo.

Predsednik komisije je načelnik upravnega oddelka, člani pa so načelnik pravnega oddelka in dva višja uradnika ministrstva za zunanje posle. Za izpite prevajalcev pride v komisijo kot član tudi še po ena strokovna oseba za vsak posamezni tuji jezik. Za izpit iz francoskega jezika lahko postavi minister za člana komisije strokovno osebo. Nižji uradnik prve kategorije vrši dolžnost zapisnikarja komisije.

Določila člena 4. in 5. te uredbe o načinu izpraševanja in ocenjevanja kakor tudi o ugotovitvi izpitnega programa se uporabljajo tudi na izpite pisarniških uradnikov.

Na koncu vsake izpitne sešije predloži komisija ministru podrobno poročilo.

III.

Manipulativni uradniki.

Člen 16.

Oseba, ki želi, da se sprejme za manipulativnega uradnika ministrstva za zunanje posle, mora poleg tega, da izpolnjuje pogoje, predpisane z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih za pripravnike III. kategorije, opraviti poseben sprejemni izpit, čigar program in način opravljanja sta predpisana s to uredbo.

Taki uradniki se sprejemajo po izbiro ministra po opravljenem sprejemnem izpitu.

Člen 17.

Sprejemni izpit je samo pismen ter sestoji iz

1. izdelave kratkega sestavka v srbsko-hrvatskem jeziku iz narodne zgodovine (čas od Karadjordja do danes;

2. prepisa srbsko-hrvatskega besedila v velikosti ene strani; najprej na pisalnem stroju, in sicer v duplikatu, potem pa z roko;

3. prepisa francoskega besedila v velikosti ene strani, najprej na pisalnem stroju, in sicer v duplikatu, potem pa z roko.

Za izdelavo sestavka se daje kandidatom tri ure časa, za prepis srbsko-hrvatskega besedila eno uro, za prepis francoskega besedila pa dve uri

Čl. 18.

Manipulativni uradniki morajo v teku tretjega leta, odkar so stopili v službo, opraviti strokovni državni izpit, na katerem se opravljajo ti-le predmeti:

1. pisanje na pisalnem stroju, diktando v srbsko-hrvatskem jeziku, in prepis francoskega besedila;

2. organizacija ministrstva za zunanje posle in diplomatsko-konzularnih zastopništev v inozemstvu (zakon, uredbe in pravilniki);

3. manipulacija v arhivu in ekspediciji;

4. obča vprašanja iz političnega in etnografskega zemljepisja Evrope in posebno Jugoslavije

Člen 19.

Izpraševalna komisija za izpite manipulativnih uradnikov se sestavi slično kakor komisija za izpit pisarniških uradnikov.

Določila člena 5. o načinu izpraševanja in ocenjevanja kakor tudi o ugotovitvi izpitnega programa se uporabljajo tudi na izpite manipulativnih uradnikov.

Na koncu vsake izpitne sešije predloži komisija ministru podrobno poročilo.

IV.

računski uradniki.

Člen 20.

Za sprejemni izpit računskih uradnikov veljajo določila o sprejemu računskih uradnikov v ministrstvu za finance, tako, da morajo ti uradniki dopolniti sprejemni izpit pred komisijo, določeno s to uredbo, z izpiti iz tistih predmetov, ki niso določeni v sprejemnem izpitu za uradnike v ministrstvu za finance, ki pa so določeni v sprejemnem izpitu pisarniških uradnikov.

Člen 21.

Za strokovni izpit računskih uradnikov veljajo določila o strokovnem državnem izpitu računskih uradnikov v ministrstvu za finance tako, da morajo ti uradniki dopolniti ta izpit pred komisijo, določeno s to uredbo, z izpiti iz tistih predmetov, ki niso določeni v strokovnem državnem izpitu v ministrstvu za finance, ki pa so določeni v strokovnem izpitu pisarniških uradnikov.

V.

Obča določila.

Člen 22.

Drugi del sprejemnega izpita se opravlja takoj po dovrstitvi prvega dela.

Kandidat, ki je padel iz enega predmeta sprejemnega izpita, mora, ako se ponovno prijavi, ponoviti izpit iz vseh predmetov sprejemnega izpita.

Člen 23.

Kandidat, ki se je prijavil za strokovni izpit, se pri-pusti na ta izpit najdalje v dveh mesecih po predloženji prijavi tako, da meseci junij, julij in avgust ne pridejo v ta rok.

Kandidati smejo opravljati drugi del strokovnega izpita šele, ko so opravili prvi del. Kandidati, ki so padli iz enega ali več predmetov na enem delu strokovnega izpita, morajo ponoviti izpite iz vseh predmetov tega dela.

Za strokovni diplomatsko-konzularni izpit predložijo kandidati prijave ločeno za vsak del izpita.

Člen 24.

Uradniki, ki prestopijo iz kake druge stroke v diplomatsko-konzularno, pisarniško, manipulativno ali računsko stroko ministrstva za zunanje posle, morajo po-prej opraviti izpite iz predmetov, določenih s to uredbo za sprejemni izpit dotične stroke.

Isto velja tudi za osebe, ki prestopijo iz samoupravnih služb ali iz svobodne profesije.

Ako je oseba, ki prestopi, v svoji dosedanji stroki opravila bodisi na sprejemnem, bodisi na strokovnem izpitu katerega iz predmetov, določenih na sprejemnem in strokovnem izpitu stroke ministrstva za zunanje posle, v katero želi vstopiti, in sicer v tistem obsegu, kakor je to določeno s to uredbo, jo sme minister za zunanje posle na povoljno mnenje strokovnega sveta izjemoma osvoboditi od ponovnega opravljenja tega predmeta.

Ta določila ne veljajo za primere iz § 50. zakona o ureditvi ministrstva za zunanje posle in diplomatskih zastopništev kraljevine Jugoslavije v inozemstvu.

Čl. 25.

Izpiti, določeni s to uredbo, niso javni. Vršijo se v posloplju ministrstva za zunanje posle.

O začetku izpraševalne komisije obvesti zapisnikar izpraševalne komisije pravočasno vsakega posameznega kandidata.

VI.

Končna določila.

Člen 26.

Uradniki, ki so se na dan, ko je stopil v veljavo zakon o ureditvi ministrstva za zunanje posle in diplomatskih in konzularnih zastopništev kraljevine Jugoslavije z dne 25. marca 1930, zatekli v službi kot uradniki ministrstva za zunanje posle ali diplomatskih in konzularnih zastopništev, opravijo strokovni državni izpit po dosedanjih predpisih.

Člen 27.

Izjemno od člena 24. te uredbe smejo v teku proračunskega leta 1930./31. osebe, ki se na dan, ko stopi ta uredba v veljavo, zatečejo kot dnevničarji, kot zvaniki ali na delu v diplomatsko-konzularnih zastopništvih v inozemstvu, ako jim to dovoli minister za zunanje posle, opraviti sprejemni izpit za pisarniškega, oziroma manipulativnega uradnika pri kraljevskem poslanstvu v državi, v kateri so na službi. V tem primeru sestavi minister izpraševalno komisijo iz uradnikov in diplomatsko-konzularnih zastopništev kraljevine Jugoslavije v tej državi, tako da mora ta komisija pismene sestavke kandidata dostaviti na oceno v zapečatenem ovitku izpraševalni komisiji v ministristvu.

Razen tega sme minister dovoliti, da smejo taki kandidati namesto izpita iz francoskega jezika opraviti izpit iz angleškega, nemškega ali italijanskega jezika.

Člen 28.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«; tedaj prestatenejo veljati vsa določila, ki bi bila v nasprotju s to uredbo.

V Beogradu, dne 31. julija 1930. U. Pr. Pov. št. 2526.

Minister

za zunanje posle:

Dr. V. Marinković s. r.

174.

Na podstavi § 17. zakona o ustroju socialne in zdravstvene uprave ter členov 72. in 87. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih predpisujem

Uredbo

o ocenjevanju uslužbencev ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje s službo v ministristvu samem in v ustanovah, podrejenih mu neposredno.*

Čl. 1.

Uslužbenci ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje kakor tudi uslužbenci v ustanovah, neposredno podrejenih ministristvu, se ocenjujejo po predpisih iz poglavja VI. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih: kadar se daje ocena o začasnih uslužbencih in kadar se daje letna ocena za stalne uslužbence. Uradniki, starejši od 4. a skupine I. kategorije, se ne ocenjujejo.

Čl. 2.

Ocenja komisija in minister.

Kadar odloča centralna komisija za oceno na prvi stopnji, je sestavljena iz treh članov, kadar pa odloča na drugi stopnji o pritožbah zoper ocene banskih komisij, oziroma komisije pri upravi mesta Beograda, je sestavljena iz pet članov.

Člani komisije se jemljejo izmed uradnikov ministrstva, najstarejših po položaju. Predsednik komisije je najstarejši član po činu.

Ako se člani komisije izključujejo ali izvzemajo, veljajo predpisi zakona o civilnem sodnem postopku.

O sestavi komisije odloči minister 1. januarja vsakega leta. Poleg članov komisije se z istim odlokom odredita dva člana namestnika in zapisnikar komisije.

Čl. 3.

Kadar se daje redna letna ocena, se mora odločba komisije glasiti, da je uslužbenec »odličen« ali »prav dober« ali »dober« ali »slab«. Kadar se daje ocena začasnemu uslužbencu na koncu tretjega, oziroma četrtega leta, se mora odločba komisije glasiti, da je uslužbenec »sposoben za stalnost« ali da »ni sposoben za stalnost«.

Čl. 4.

Glede dostavljanja materiala za oceno komisiji postopa starešina v vsem po predpisih členov 77., 79.—82. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih tako, da se pošljejo komisiji vsi podatki in sicer: v primeru ocene o stalnosti v 15 dneh od dneva izteka tretjega oziroma četrtega leta začasne službe; v primeru dajanja letne ocene pa do konca januarja prihodnjega leta.

Čl. 5.

Komisija za oceno postopa pri izdaji svoje odločbe, kakor tudi pri svojem delu vobče po predpisih čl. 83.

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 3. septembra 1930., št. 200/LXXI/426.

do 87. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in § 17. zakona o ustroju socialne in zdravstvene uprave.

Čl. 6.

Starešinska poročila za uslužbenca, ki se ocenjuje letno, se pripravljajo na ta način, da se v teku leta o vsakem uslužbencu posebej zbirajo in beležijo potrebni podatki, na koncu meseca junija in decembra pa uredijo in na njihovi osnovi sestavi starešinsko poročilo, v katero se poleg ostalega vpišejo tudi druge starešinske opazke, potrebne za čim pravilnejšo oceno uslužbenca.

Začasne uslužbenca se pribavijo in beležijo podatki v teku vsakega leta ter se v starešinsko poročilo vpišejo šele na koncu tretjega, oziroma četrtega leta začasne službe.

V starešinsko poročilo se morajo vpisati tudi podatki o disciplinski odgovornosti uslužbenca, ako bi jih kaj bilo.

Čl. 7.

Starešinsko poročilo se naredi v dveh izvodih: eden za komisijo, drugi pa za pristojni urad, v katerem je uslužbenec.

Ako je potreba, more komisija zahtevati potrebno preiskavo; bodisi z ozirom na pripombe uslužbenca, bodisi po svojem preudarku.

Čl. 8.

Starešina oddelka ali pristojnega urada mora, ko zbira podatke za starešinsko poročilo, obračati posebno pažnjo na naslednje:

1. Gledé strokovne izobrazbe uradnika:

a) ali pozna veljavne predpise svoje službe in kolika je njegova obča in specialna strokovna izobrazba; ali ima zmisla za brzo in pravilno pojmovanje in razsojanje o vprašanih svoje stroke;

b) kako zna uporabljati predpise svoje stroke na konkretne primere; kako so njegova dela ocenili pristojni starešine pri razmotrivanju;

c) ali ga interesira stroka in služba in ali sledi znanosti vobče, posebno pa svoji specialni znanosti in

č) ali se je izkazal s kakim posebnim delom v službi ali zunaj nje, praktičnim in literarnim, ki bi kazalo na njegovo sposobnost.

2. Gledé vrednosti in marljivosti uradnika:

a) ali je v delu produktiven; ali dovršuje svoje posle pravočasno in samostalno;

b) ali je točen in pazljiv v delu, ali so njegova dela čista, skrbno in zmiselno delana, stilistično in jezikovno dobra;

c) kakšen je v prihajanju v službo; kakšen red vzdržuje v svoji pisarni; in

č) ali ima potrebno energijo in iniciativo v mejah svoje pristojnosti.

3. Gledé vestnosti in zanesljivosti uradnika:

a) v koliko kaže posebno razpoloženje nasproti družbi in državi; ali zastopa državne interese in interese službe resno in odločno; kako avtoriteto ima; in

b) ali je v poslovanju objektiven, vesten in pravičen nasproti vsem ali stoji tudi pod kakimi vplivi.

4. Gledé službenega občevanja uradnika in njegovega vedenja v službi in zunaj nje:

a) kakšen ugled uživa; kakšen je v službenem občevanju nasproti predpostavljenim, starejšim, sebi enakim, podrejenim in nasproti ljudstvu; ali ima potreben takt in ustrežljivost; in

b) v kaki družbi se vidi in v kakih javnih lokalih se giblje; kakšen je pri sklepanju svojih obveznosti in pri njih izvrševanju in vobče kakšne lastnosti ga dičijo ali ponižujejo.

Čl. 9.

O priliki zbiranja podatkov za starešinsko poročilo o zvaniku obrača starešina posebno pažnjo na:

1. potrebno spretnost za delo, za katero se uporablja;
2. potrebno znanje o organizaciji državne uprave, kakor tudi poznavanje predpisov o službi, ki jo vrši;
3. vedenje, zanesljivost in marljivost; in
4. vrsto poslov, ki jih je delal in s kakšnim uspehom.

Čl. 10.

O priliki zbiranja podatkov za starešinsko poročilo o služitelju obrača starešina pažnjo na:

1. potrebno telesno sposobnost in zadostno spretnost za delo, za katero se uporablja;
2. pismenost in poznavanje predpisov, ki veljajo za njegovo delo, kakor tudi poznavanje pristojnih oblastev v kraju službe; in
3. vedenje, zanesljivost in marljivost.

Čl. 11.

Skladno s členom 17. zakona o ustroju socialne in zdravstvene uprave se mora ocena »odlične« predložiti ministru v odobrenje. V odobrenje jo predloži tista komisija, ki je zadnja odločevala o tej oceni.

Čl. 12.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

Minister za socialno politiko
in narodno zdravje
Nikola Preka s. r.

175.

Na podstavi § 435. zakonika o sodnem kazenskem postopku predpisujem sledečo

Uredbo

o osnovanju sodišč za mlajše maloletnike.*

§ 1.

Pri sreskih sodiščih se osnujejo posebni oddelki kot sodišča za mlajše maloletnike, in sicer:

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 3. septembra 1930., št. 200/LXXI.

1. pri sreskem sodišču v Senti za področje istega sodišča in za področje sreskih sodišč v Subotici in Bački Topoli;
2. pri sreskem sodišču v Velikem Bečkereku za področje istega sodišča in za področje sreskega sodišča v Jaši Tomiću;
3. pri sreskem sodišču v Veliki Kikindi za področje istega sodišča in za področje sreskega sodišča v Novi Kaniži;
4. pri sreskem sodišču v Somboru za področje istega sodišča in za področja sreskih sodišč v Apatinu, Kuli in Očacih;
5. pri sreskem sodišču v Čakovcu za področje istega sreskega sodišča in za področje sreskega sodišča v Prelogu;
6. pri sreskem sodišču v Novem Sadu, Starem Bečeju, Titelu, Zablju, Bački Palanki, Pančevu, Alibunaru, Kovačici, Perlesu, Novem Bečeju, Dardi, Beli Cerкви, Vršcu, Banatskem Karlovcu, v Splitu, za področje vsakega teh sreskih sodišč;
7. pri vseh sedanjih sreskih sodiščih v področjih vrhovnega sodišča v Sarajevu, banskega stola v Zagrebu, višjih deželnih sodišč v Ljubljani in Splitu za področje vsakega teh sreskih sodišč.

§ 2.

Ta uredba stopi v veljavo dne 15. septembra 1930.
Do tega dne se morajo za ta sreska sodišča v zmislu § 436. zakonika o sodnem kazenskem postopku postaviti sodniki za mlajše maloletnike.

V Beogradu, dne 22. avgusta 1930., št. 72.509.

Minister pravde
dr. M. Srškić s. r.

176.

Naredba

ministra pravde z dne 5. maja 1930., št. 43.641,
o dostavljanju razglasov o konkurzu in poravnavi.*

Za potrebe obče državne statistike dostavljajo sodišča od dne 1. maja 1930. takoj oddelku obče državne statistike v Beogradu brez spremnega pisma:

1. razglas o uvedbi konkurza (§ 79. konk. zak.);
2. objavo o odpravi konkurza (§§ 84., 151., 178., 169. konk. zak.);
3. razglas (oklic) o uvedbi postopka za poravnavo (§ 8. zak. o pris. por. izven konkurza);
4. razglas o ustavitvi postopka (§ 57. zak. o pris. por. izven konkurza).

V Beogradu, dne 5. julija 1930.

Minister pravde
dr. Srškić s. r.

* »Služb. nov. kralj. Jugoslavije« z dne 23. julija 1930., št. 165/LXII/366.

177.

Odločba

o ukinitvi privatno-profesionalnih borz dela.*

Gospod minister za socialno politiko in narodno zdravje je izdal pod št. 28.058, dne 24. junija 1930. naslednjo odločbo:

Na predlog odseka za posredovanje dela ter skladno s § 105. zakona o zaščiti delavcev in § 23/2 naredbe o privatno-profesionalnih borzah dela z dne 12. junija 1928., oziroma odločbi ministra za socialno politiko in narodno zdravje z dne 14. marca 1929.

o d l o č b a m:

da se mora za dan osnovanja javnih borz dela smatrati v zmislu spredaj omenjene naredbe:

1. za javne borze dela, njihove podružnice in izpostave, otvorene do dne 1. januarja 1930., dan 1. julija 1930.

2. za javne borze dela, njihove podružnice ali izpostave, ki bi se osnovala po tem dnevu, 1. dan prihodnjega meseca, računši 6 mesecev od dne osnovanja dotične javne borze dela.

V roku leta dni od spredaj ugotovljenega dne se morajo zapreti brez kakršnekol. odškodnine v zmislu § 105. zakona o zaščiti delavcev vse dotlej obstoječe privatno-profesionalne borze dela dotičnih krajev.

V Beogradu, dne 24. junija 1930.

Minister za
socialno politiko in narodno zdravje
Dr. Nikola Preka s. r.

Razne objave iz „Službenih novin“.

Številka 203 z dne 6. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 6. septembra 1930.: Odlikovani so z redom Jugoslovenske kraljeve V. vrste: Pfeifer Joško, posestnik v Krškem; Podrgaj Franc, delavec v Škofji vasi; Plavšak Ludvik, trgovec pri Sv. Juriju ob Taboru; Proha Anton, direktor podružnice Hrvatske štedionice v Čabru; dr. Peterlin Maks, notar v Dolnji Lendavi; Palma Josip, posestnik v Doneku pri Igu; Pipan Ivan, posestnik v Vižmarjih; dr. Pučnik Josip, odvetnik v Slov. Bistrici; Pogačnik Hinko, tovarnar v Rušah; Pivec Rupert, tovarniški ravnatelj v Mariboru; Pintar Ferdo, trgovec v Mariboru; Perko Josip, posestnik v Novem mestu; Pahernik Franc, inženjer v Vuhredu; Petovar Lovro, posestnik v Ivanjkovcih; Pogačnik Anton, posestnik v Podnartu; Pirec Andrej, župnik v Podčetrtku; dr. Roš Franc, odvetnik v Laškem; Rajh Jakob, posest-

* »Služb. nov. kralj. Jugoslavije« z dne 7. avgusta 1930., št. 178/LXVI/392.

nik v Ljutomeru; Robič Srečko, posestnik v Limbušu; dr. Režek Josip, odvetnik v Novem mestu; Rus Ivan, industrialec v Hribu; Rogelj Alfred, rudniški inženjer v Trbovljah; Rus Ivan, posestnik v Stranski vasi; Rojina Anton, mizarški mojster v Ljubljani; Ripelj Matija, dekan in ravnatelj hranilnice v Prevaljah; Rus Zdravko na Bledu; dr. Rokar Ernest, industrialec na Jesenicah; Steblovnik Martin, posestnik v Šmartnem ob Paki; Šerbinek Ivan, posestnik v Trdičah; Strmecky Rudolf, trgovec v Celju; Staré Vlado, industrialec v Kolovcu pri Radomljah; Snoj Henrik, posestnik v Trziču; dr. Stojan Ivan, notar v Ljutomeru; Sagaj Alojzij, župnik v Hočah; Skalé Miha, posestnik v Šmarju pri Jelšah; Tomazin Matija, kaplan v Krškem; Tavčar Ivan, tajnik Delavske zbornice v Ljubljani; Terseglav Franc, publicist v Ljubljani; Tekavec Alojzij, gostilničar na Gradšču; Uratnik Filip, tajnik Delavske zbornice v Ljubljani; Faflik Franc, župnik v Gaučoveh; Freč Martin, posestnik in trgovec v Stari vasi; Fazarinc Anton, trgovec v Celju; Flor Maks, mizarški mojster na Zlogovni gori; Fok Maks, tovarnar v Kranju; Faleskini Rudolf, posestnik v Gornji Straži; Hohnjec Franc, župnik v Čadranu; Hribar Rado, tovarniški poslovodja v Ljubljani; Hohnjec Franc, mesar v Mariboru; Cukala Maks, trgovec v Ojstriški vasi; Čukla Jerko v Gerovem; Čeh Franc, trgovec v Murski Soboti; dr. Česnik Ivan, odvetnik v Novem mestu; Čížek Alojzij, župnik v Slovenjgradcu; Štrein Ivan, posestnik v Kaplji; Štiglic Franc, inženjer v Kočevju; dr. Šavnik Franc, zdravnik v Kranju; Šmid Alojzij, posestnik v Jurkloštru; dr. Schaubach Boštjan, odvetnik v Slovenski Bistrici; Šif'ar Karel, župnik v Bodoncih; Šinkovec Ivan v Ambrušu Novo mesto.

Številka 204 z dne 8. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 25. julija 1930.: Postavljeni so po potrebi službe: za višjega veterinarskega svetnika pri kraljevski banski upravi v Sarajevu v 5. skupini I. kategorije Stupar Josip, višji veterinarski svetnik pri sreskem načelstvu v Novem mestu, iste skupine in kategorije; za višjega veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Rekovcu (Moravska banovina) v 5. skupini I. kategorije Demšar Ivan, višji veterinarski svetnik v isti skupini in kategoriji pri sreskem načelstvu v Litiji; za višjega veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Priboju v 5. skupini I. kategorije Hravalek Vojteh, višji veterinarski svetnik v isti skupini in kategoriji pri sreskem načelstvu v Celju; za veterinarskega svetnika kraljevske banske uprave v Ljubljani v 6. skupini I. kategorije Čeh Josip, veterinarski svetnik v isti skupini in kategoriji pri sreskem načelstvu v Ljubljani; za veterinarskega svetnika na obmejni veterinarski po-

staji v Gornji Radgoni v 6. sl. I. kategorije Lopnik Franc veterinarski svetnik v isti skupini in kategoriji istotam; za veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Cabru v 6. skupini I. kategorije Arko Stanko, veterinarski svetnik v isti skupini in kategoriji pri sreskem načelstvu v Prekem; za veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Kraljevu v 6. skupini I. kategorije Baš Franc, veterinarski svetnik v isti skupini in kategoriji pri sreskem načelstvu v veterinarski svetnik v isti skupini in kategoriji pri Prevaljah.

Odlok ministra za gradbe z dne 31. julija 1930.: Upokojena je Detelja Dora, p. t. uradnica II. kategorije, 3. skupine pri p. t. uradu v Mariboru 1.

Številka 205 z dne 9. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 27. avgusta 1930.: Postavljena sta pri direkciji državnih železnic v Ljubljani v 4. skupino I. kategorije: Gostiša Josip in Miler Petrič Ivan, uradnika v 4. skupini I. kategorije in šefa odsekov pri isti direkciji.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 27. avgusta 1930.: Postavljena sta na lastno prošnjo pri direkciji državnih železnic v Ljubljani v 1. skupino III. kategorije: v kurilnico Ljubljana I., glavni kolodvor, Čirman Ivan, uradnik iste skupine in kategorije v kurilnici Ljubljana II., gor. kolodvor; v kurilnico Ljubljana II., gor. kolodvor, Jurman Ivan, uradnik iste skupine in kategorije pri kurilniški ekspozituri na Jesenicah.

Odlok ministra za zgradbe z dne 16. avgusta 1930.: Odpuščena je iz državne službe brez pravice do odpravnine: Cvar Antonija, p. t. uradnica 4. skupine II. kategorije pri p. t. uradu na Bledu.

Številka 206 z dne 10. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 30. julija 1930.: Postavljena sta: za višjega kmetijskega svetnika pri banski upravi Dravske banovine v 4. skupini I. kategorije Trampuž Franc, višji kmetijski svetnik pri isti banski upravi v 5. skupini iste kategorije; za višjega veterinarskega svetnika pri banski upravi Dravske banovine v 4. skupini I. kategorije Zajc Viktor, višji veterinarski svetnik pri isti banski upravi v 5. skupini iste kategorije; za veterinarskega inšpektorja pri kraljevskem poslaništvu na Dunaju v 4. skupini I. kategorije dr. Rajar Janko, veterinarski inšpektor pri istem poslaništvu v 4. skupini I. kategorije.

Številka 207 z dne 11. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 13. avgusta 1930.: Postavljena je za predmetno učiteljico v 2. skupini II. kategorije na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani Kristl Alojzija, predmetna učiteljica 3. skupine II. kategorije na isti šoli.

Odlok ministrstva za finance z dne 27. avgusta 1930.: Postavljen je po potrebi službe za pomožnega arhivarja v 3. skupini III. kategorije pri davčni upravi v Brežicah Perko Anton, pomožni arhivar v isti skupini in kategoriji pri davčni upravi v Višnji gori.